

Szerkesztőség:
Kastély-utca 1. sz. I. em.
(Király-utca sarkán).

Kiadóhivatal:
Wolf Miksa könyv- és papir-
kereskedésében Király-utca,
Hattyu-épület.

Nyitásterben egy sor 20 kr.

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCSI”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Pécsen, hához hordva:
Égés évre 10 ft.
Egy óra 1 ft.
Vákre (Magyarország):
Égés évre 12 ft.
Egy óra 1.30.
Egyes szám ára Pécsen 4 kr.
válték 5 kr.

Megjelenik vasárnap kivételével minden este
5 órakor.
Hirdetések főtáblának a kiadóhivatalban.

Főszerkesztő:
PERCEL BÉNI.
Felügyelő szerkesztő:
LENKEI LAJOS.

Társasági elnök:
FEILER MIHÁLY.
Szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

Egyes számok kaplatól minden lapelavástól.
Előfizetéseket elfogad a lapkiadóhivatal és
TAUSZ VILMOS dohánypótlásdjé.

Jókai Mór.

— y —

Bizonyára sokan lesznek az országban — sajnos! ki tagadhatná ezt? — a kik ma, midőn a magyar iradalom egyik legnagyobbszámú ünnepeltét, jóformán azt sem tudják, kirol van szó és még kevésbé, hogy miről van szó? De az bizonyos, hogy a ki tudja, az megismeri ezt a napot főbüzdult szívtel, igaz lelkesüléssel.

De természetesen is! Jókai ma mint írónépeltetik.
Es ha van is megkeseredett kedélyű kritikusk, a kinek inkább foladata a konkolyt a buzából kikeremi, mint fordítva, az is kénytelen tesz e napon kivetni szívéből a keserűséget. Mert vélt szembem milliók lelkesülésgyakorolja most a kritikát.

Mert meg kell hajolni annak szellemelő, kinek fantáziájához hasonló a világ-iralom keveset mutathat föl, a ki olvasójelviszi az ósallatok iról harcától a jövő képzelt vívmányaihoz és óriási képzelt erejének szárnyai alá véve a megégett olvasót, nyom követi véle csillogó az öreg Tatrangi szárnyas koporsóját. Meg kell hajolni az iról előtt, kinek tolla a szivárvány minden színében tud ragyogni, ki regényeinek legkedvesebb alakjait egyenesen az olvasó szívébe ülteti el. Ki ne szeretné azt, ki mindig vigaszszal szolgál annak, ki kedvelten óráiban hozzá fordulva. műveiből érzi alapérmetezni elragadó humorának megaranynót csepejt? Ne rajongjona érte azt, a ki a forradalom zivataros napjait az ő műveiből is tanulta ismerni és ezzel egyidejűleg megtanult írva lelkesülni? Vajon nevezte-e az magát igaz magyarnak, ki Jókai soha el nem évülő érdemeinek be nem tudná azt, hogy a magyar néplet első és legnagyobb — ha kötetlen beszédben is — költője ő vala, hogy abból a világból soha nem sejtett kincseket hozott fölszínre, hogy ez által megtanította a nemzetet önmagát szeretni és ez által a társadalmi korlátokat meglazította?

Jókainak mint íróknak, Jókainak mint költőnek érdemei jó helyre vannak bevésve. Szívünkbe, izléstünkbe, a nemzeti genuszútlóhatott érzetünkbe!

Olyan helyre hát, honnan sem a „romboló zaporosé”, sem más elemiáris éri őt nem irthatja. Olyan helyre, mely szilárd talaját képezheti „a királyi pyramisoknál magasabbra nyuló momentumoknak”.

De hát Jókai politikai pályát is futott be. Talán jó lesz ennek is néhány szót szentelni ma, legalább ama néhány tanulság kedvéért, melyet a nagy szellem e kettős működésének egybevetéséből levonhatni.

Csodálatos — de úgy van, — hogy nálunk az, ki szellemének erejét egyik vagy másik ügyben, különösen ha az iról történ érvényesítette, okvetlen szükségét érzi annak, hogy a politikában is szerepeljen. Mi ennek az oka?

Az-e, hogy ez a jobban megérthetés kérdéseivel van szoros összefüggésben, vagy az-e, hogy nálunk a nagy szellemek csak azon az általán talajon vének intellektuális kielégülést találni? — ezt most nem kutatjuk. Tény az, hogy így van. *Es ez az első tanulság!*

Hogy aztán helyesen van-e? Az lesz a másik tanulság.

Nem vonjuk kétségbe, de sőt éppen állítjuk, hogy Jókainak politikai szerepése előéletű végig tisztességes, kifogástalan volt. Kérvetett bármire sem irányult, az az ő dolga. Az objektív bírálónak dolga konstátálni azt, hogy mindig és minden körülmények között meggyőződése szerint járt el és politikai pályafutásában az egyéni érdek hajhaszástól senki szemére nem vetétt.

De hát ha megdondoljuk, hogy hányszor kellett hosszúra nyúlni ülések kevés szellemi élvezettel, passiv tevékenységgel végig ülnie, hogy a politikai élet izgalmai hány drága óra nyugalmat raboltak el a nagy irótol, hogy a politikai férfi mily drága töltöt pihenhetett ezalatt: le kell vonnunk a további tanulságot, hogy Jókai a politikában eltöltött idejét bizony

nem váltotta aranyra. Le kell vonnunk a további tanulságot, hogy az egyéb téren is érvényesülni tudó nagy szellemek a nemzet kincstárából vonják el azt az időt, melyet a politikának szentelnek.

De ha már kétségtelen az, hogy a neuzet a nagy elmék eme amphibialis életmódján mit sem nyer, még további kérdés maradt hát, *ha ma, a nagy eme birtokosa nyer-e valamit?*

A tények felelnek erre a kérdésre és egyuttal megadják a harmadik tanulságot.

Emlékeztetünk rá, hányszor hallottuk az ellenpartióktól felemelt politikai vitákban Jókait, a „korszorú költőt.” E vajon történet-e ez csak egyszer is másért, mint hogy az a korszorú megképtenség? Halhatatlan iról érdemelt erőszakláb bentvonták a szóharokba csak azért, hogy azokat ott hajkulni fogva megrohullhassák. Mivel a kormányt támogatva, szemére vetették azt, hogy a forradalmat úgy szépen megékelte, a helyett, hogy ez utóbbit az előőbbit neki énekték volna. Hitehagyottak neveztek minden „igen” voksát után, és akadtak olyan lelkiismeretnélküli individuumok, a kik a szószerzők vagy sajtó hábszájairól rázudították a költőre annak legnagyobb bálványozóját, az ifjúságot.

Igen, volt idő — élénk emlékeztünk rá — mikor az az ifjúság, mely addig csak lekesülni tudott Jókairt, talán néhány szöveztet, de mindenesetre rosszul magyarázott és rosszszízművel felfűrt per miatt, tüntetni vonult a nagy férfi lakóhelyéhez, hogy feladja ama tüzehly nyugalmát, mely nekik a legnagyobb gyönyörűség forrása volt. Es ha nem lett volna ez az izetlen felzúdulás merőben természetietlen, ha az utolsó percben nem szóial meg sokanlanc becsületés szíve, megtertheszhetett volna, hogy az ifjúság botor eszességével mindent elkövet arra, hogy eszményképének a tarpeji sziklát megmutassa, saját magára pedig le nem mosható gyalázatot hozzon.

A „Pécsi Újság” eredeti tárcája.

Jókai Mór

50 éves irói jubileumára.

— Irt. **Bodonvi Nándor.** —

Hellás deris, mosolygó kék égének

Bátorság regét, szivárványait

A Kárpátok tüzéi költőcségek:

Kölcök variszold mind **Jókai**.

Nem monda többé az Orfikusnak

Követ s fül megbizáló hangját,

Miket Charybdis és a Scylla hallván,

Amúta elmereng a költő dalján.

Édes variszlat az **Ó szarvánk**

Liget kizöldül, fűm virág fűkád;

Mosolygó enyhe napfény szerre drad,

Mosoly regét normogtat a patak.

S a sziklatörzsen fejen a búske várak

Elmúlt borús időkről szótlanak.

A pástorlát tündér enyeg a pusztán,—

(Mánsnak csak delibáb lengése pusztán.)

Előtte nicszen léha kőnapja,

Onki nem borús teler az élt;

Erol nyer a bus eszűgödő, aki

Savárva hallgat, midőn **Ő** mesélget;

Az elköltött nem csifolja ki,

De megtanítja, hogy még jó reméltet.

Onkék fényét hintőten a valóra

Kedvel s erőt nyertünk a szépre, jóra.

Élő sziklat úta eszűgön immár szávan

Az egymást tüntető jó neuzelék.

Edebb gyönyörrel ez sem hallja tán.

Minél egykor **Ő** t a m a z hallgatta rég.

S a hír, dicsőség a magaslátán

Nem lépja önmagát — csak nemzedet.

Hatald jóbán nem szerde káló,

Tanúja immár három emberből.

Midőn a gyáva tespedésbe esvén

Mint leleszallott (vagy féltől holtira váltva)

Feküdt e nem büncsenz lelke-testén

S a honfű-bú reményt már nem talála . . .

(E korszakot ma nem hibája festményt!)

S midőn a „lángszavak költő” dalára

A nemzet dalpra állt, mint egy titán:

Ő tolmácsolta, e hon „mit kíván” . . .

Es szót az égny, harci szabaly csevegatt . . .

Kidőtt a nép az eltipor jogért;

Sajátjéért többé nem sirt, eszegett;

De lösi bugalommal onto vért.

S az ósi jogból egy székért nem engedett,

Bitor szaruknak nem hajlott a térd:

Ajánk a szó buzdította lelkesét —

Irván a hős „Csatának képeit”.

S amint a „Szomorú napok” beálltak

S a egyedek ellenfél rendit föl,

Honának akkor sem fordíta halat,

Vissle békén, mit más hontól vár:

Üldözéttel, bánlatmal, léha vódat —

Vissle, mint felőtt azt esztibort

Az alkonyig homályos peremén:

„Új nap jó” — bíztal **Ő** — „van még remény!”

S új nap jött. Új fényt hintőten a vidékre

A bosszu éjt derül váltóla föl:

„Mind, aggodalmat el kell tenni félre;

„Mind halga az, ki más sorsért perél” —

S vigaszt hint balzsamát a hon sebére; —

„Félcélát és aztán — dolgozni kell!”

Vigaszt, enyhülést adjon a dolgot:

Eppur si muove — a föld forog!”

A föld forog; s most ellenarólat hátra

Bún volna — int **ő**, — nem kell nem szabad.

Föl, tette e hon minden jobbra, bítra;

A télen vesztelő hátul marad. —

Nem „bús magyar” — legyen kell most a gátra,

Ki nem vár arra, hogy **mikor virrad**?

S jó földalván járt **ő** mindör előttük.

Ő dolgozott, amíg mi csak köldöttük.

S halomra gyűlték szellemkincsei:

„A nábob”, „Aranyember”, „Földesír”

„A verpájd szerető”, „Löcsei

„Fehér asszony” s annai csak egybegyűr

Képzelm, mint a longer gyönyögek.

„Sziklás” drágabó: gyémánt, azur . . .

„Törökjé”, „Erdély aranybor”:

Nemes kölleszet tisztalt szinborá.

Am mind e kincset felsorolni sorba

Nem élőd egyszerű rövid dalom;

Csak egychnávját fitezt emi csokorba,

Melyekre biszke az tródalom,

Aczól hirdi nem fogja érti csokor. —

Acz sem dicsérhető írtelen szerzőt.

S a négy folyó, mely tisz urványja szegged,

Nagy élőkön! mind tüzszarványtot híreidd.

De seíjny dalom dicsérő zöngedelme:

A feyfogóz nem hitul a napba fényt;

Ha fű, virág, liget, bérz dalra kelne,

Acz sem dicsérhető írtelen szerzőt.

Nincs többé hozzá hasonló fényes elme,

Senkifélek nem léte bírókó erényt.

Elo nagyok közt **ő** ma legnagyobb;

Minél költő, s hontulj egykép ragyog.

— **Difteriás és influenza.** Ahogy ez a két csunya név itt együtt nyomtatva áll, azt hiszem mindki, hogy e két betegségnél különös elterjedésről fogunk hírt adni. S a természet gyűlöletes játéka épp az ellenkező irányt vették. A város főresze észlelték szerint mióta az influenza újabb nagyobb kiterjedésben lép föl, a difteriás esetek száma nagyon megcsökkent. Jelenetek ugyan fele megbetegedéseket, a legújabb azonban enyhé lefutású. Az influenza jelei nyúl az emberek testén. Nagyon érzékeny emberek azonban néhol veszedelmes kimenetelű is volt az influenza, mert a nagy lázat az elgöngyölt test nem bírta ki.

— **Eszék a szentlőrinc-nasói vasúrt.** Eszék és Verőcegye vasúti állásai — nagyobb érdekkelésével járva — Szent-Lőrincnél Nasic-Szintnagyon vezetendő helyretekü vas megépítését, mint Baranyavármegyé. Pejacsevich Tódor gr. főispán e hó 16-odikára rendkívüli közgyűlést hívott egyetbe, melynek egyetlen tárgya a szentlőrinc-nasói vasút számára megszavazandó 100.000 frt segély.

— **200 hordó bor a tengerbe dova.** Fiuméből érkezett pécsi borkereskedők részletesen referálnak a Fiume és Triest környékén a tengerparton több nap óta dühögő bóróról. Többen azért mentek le a napokban Fiuméba, hogy ott borokat vegyenek át, de a dühögő szélvész miatt a hajók nem érhetik a kikötőbe és a tengeren kénytelenek vesztegelni, míg a bóra haragja lecsillapodik. A „Margareta” nevű hajó, mely az Adria-részvénység tulajdonát képezi, Palermóból 2000 hordó borral megrakodva indult Fiume felé. A hajónak néhéz napjai lehettek, mert a tengeren hatalmas hőség érkezett. Jelenetek szerint a hajó kapitánya a veszejtelenek miatt megkönyögtetendő, közel 200 hordó bort dobattat a nyíl tengerbe. Ez a hajó többek között Schwabach Zs. Géza pécsei borkaprekedő számára is 176 hordó bort hozott, de hogy az ő borát is a tengerbe dobálják, az tudni még nem lehet, mert a „Margareta”-nak Fiuméba érkezését már nem várta meg. Kárt nem költöztetnek között em szentlőrinc a tengerbe dobott borok igazán, mert az egyes hajókapitány a „Frankfurti biztosítási társulat” teljes értékeire volt biztosítva.

— **Dolgozik a pálinka.** A külső hév reakciója a beíró meleg. Ezt az axiomát állították föl a mi „sarokkötőimogató”-ink, ha ugyan ez axiomátal együtt önmaguk is meg tudnának állani a labukon, s nem szorulanának épp a sarokkötőmagatására, melyet megtagadnák pedig ok volnának hivatala. A rendőrség ezen a héten már a nyúlak állásaitól pálinka ellenőrzési hatóságokhoz érkezett jelentés szerint a hajó kapitánya a veszejtelenek miatt megkönyögtetendő, közel 200 hordó bort dobattat a nyíl tengerbe. Ez a hajó többek között Schwabach Zs. Géza pécsei borkaprekedő számára is 176 hordó bort hozott, de hogy az ő borát is a tengerbe dobálják, az tudni még nem lehet, mert a „Margareta”-nak Fiuméba érkezését már nem várta meg. Kárt nem költöztetnek között em szentlőrinc a tengerbe dobott borok igazán, mert az egyes hajókapitány a „Frankfurti biztosítási társulat” teljes értékeire volt biztosítva.

— **Új távirathivatal.** Harkányban január 1-től kezdve a pécsi posta és táviratigazgatóság intézkedése folyhat egészen át tartó szolgálati rendelkezett el, holott eddig télen pihent a harkányi táviróperg.

Farsangi naptár.

- Január 6. Jókai-bál a Hattyú- és Kaszinó-teremben.
- „ 6. A bonyhádi tüzölgyök bálja Bonyhódon.
- „ 6. A pécsi kath. legényegylet működé. előadása.
- „ 8. Herzenberg-ferle táncperba a casino helyiségében.
- „ 10. A pécsi joghallgatók táncestélye a Hattyúban.
- „ 10. A siklósi zrt. nögyélet jelmézbálja.
- „ 11. A pécsi fodrász ifjúság bálja Scholtz-sórcsarn.
- „ 13. A pécsi önkéntes tűzoltók zárkörű táncmulatsága a „Hattyú”-teremben.
- „ 18. A pécsi pincérvény. bálja Scholtz sórcsarnokb.
- „ 20. A pécsi „Athletik Klub” bálja a „Hattyú” és Kaszinó-teremben.

Február 1. Polgári bál a Dollinger-ferle vendégfőben.

KÖZGAZDASÁG.

Vasut.

(*) **A pécs-barcsi vasút államosítása.** A kereskedelmi miniszteriumban, mint értesülünk, tárgyalások folynak a pécs-barcsi vasút államosításának végleges kereszteltetve iránt. E vasut most tudvaleg a Magyar Államvasutak kezelése alatt van s a kereskedelmi miniszter tavaly fölfüggesztette az igazgatóság rendelkezési jogát. A vasutásztársaság elnöke, Harkányi Frigyes annak idején órást tett ez ellen, de utóbb az ügyben megegyezés jött létre s a vasutásztársaság 66-7 kilométer hosszú vonalait már legközelebb bekebelezhetnek a Magyar Államvasutak kötelekébe. A pécs-barcsi vasút államosításával szoros összefüggésben van a pécsi pályaház építésének kérdése is. Ha a vasút államosítása csakugyan létrejön, úgy megszűnik a pályaház építésének utolsó akadályja is. — A pécs-barcsi vasút államosítását rövid időn belül a bacs-barokai vasutásztársaság vonalainak államosítása fogja követni, mert ez a vonal természetes folytatása a pécs-barcsi vasutnak. A bacs-barokai vasút 123

kilóméter hosszú vonalát (Barcs-Daruvár-Párcs-Lipik, Suhapóly-Szlatina és Bastaj-Zdenic) jelenleg a Dél Vasut kezeli. Terve van véve, hogy az államosítás kereszteltetve után a vonalat meghosszabbítják az Államvasutak Okotona állomásáig; ez esetben a **Bosznijába** vezetett úgen jelentékennyen megrövidül.

(*) **Előmunkálati engedély.** A budapest-pécsi vasut mentén egyúttaltn épülnék ki a szárvonások Újabbban F e s t e t i c h A n d o r gr. országgyűlési képviselőnek és S z e l l i C. építővállalkozónak, a tervezett veszprém-dombóvári helyi érdekű vasut Enying állomásánál kiágazólag Dél községben át a m. kir. államvasutak Sárköz állomásáig vagy Szilas-Balhas község érintésével a m. kir. államvasutak Rétság vagy Simonovna állomásáig vezetendő helyi érdekű gömzönyomva vasútvonalra adta meg a kereskedelmi miniszter az előmunkálati engedélyt.

Gabona-árak

Hivatalosan feljegyzették Pécs szar. téli. város 1894. évi január hó 5-ik napján tartott hetilvásárán.

	ősz	—	—	—	—	—	—	—	—
Buza	10	(tavaszi)	—	—	—	—	—	—	—
„	10	(új)	6. 70	—	6. 60	—	—	—	—
Kétszeres	10	ó	—	—	—	—	—	—	—
„	10	(új)	5. 60	—	5. 50	—	—	—	—
Rozs	10	ó	—	—	—	—	—	—	—
„	10	(új)	5. 00	—	5. 40	—	—	—	—
Árpa	10	(ősz)	—	—	—	—	—	—	—
„	10	(tavaszi)	—	—	—	—	—	—	—
Zab	10	(ősz)	—	—	—	—	—	—	—
„	10	(tavaszi)	—	—	—	—	—	—	—
Bukó	10	(új)	—	—	—	—	—	—	—
Repce	10	mm.	—	—	—	—	—	—	—
Köröster	10	mm.	4. 30	—	4. 20	—	—	—	—
Szenna	10	mm.	2. 60	—	2. 40	—	—	—	—
Szalma	10	mm.	1. 60	—	—	—	—	—	—

Kínalat: gyenge (mintegy 60 gabna-köcsöl volt a piacon).

TANÜGY.

— **(A tanárok meg vannak elégedve.)** Míg a múlt évben az ország egészét bejárta az állami középiskolai tanárok elégedetlenségének híre; míg akkor sztrajkoltak, tanítani nem akartak, mert serte látták jogaikat, — addig a napokban közölt tanári előleptekes mindentől a legnagyobb meglepődés idejék elő. Ennek oka pedig az, hogy az előleptek most kizárólag és egyedül a tanárok javának tekintetbe vételével, tehát kor szerint történt, mellevé minden protekció, minden egyéb tekintet, egyedül az igazságot tartva szemelték. Cs a k. Albin közoktatásügyi miniszter ez által a helyes és mindenki kielégelő rendszert honosította meg és csak fokozta azon ragaszkodást, melyvel a tanári kar a miniszter személye iránt eddig is viseltelt.

— **(Ostályszaporítás.)** A pécsi közs. népisokolák népesség ávról-ávró emelkedés miatt újabb iskolák eltelek is nyomban a beiratások után folyó tanerők alkalmazása vált szükségessé. Legutóbb pedig a belvárosi V. osztály, tanulóinak szárat megközelítő számanal fogva, kettő kellett osztani, mely párhuzamos osztály ugyanazon iskolapéület egy földszinti termében nyert helyezését. Ez új osztály vezetésével a tanév elején Pécs-bányatelepről helyettesítéskre berendelt Magda Pál tanító bizatot meg. Ezekivül most az új évben az ágostoni népisokolán, mint hogy az eddig egyestett V. és VI. léányosztályban a novendékek száma annyira felszaporodott, hogy egész számból ezeket egy terembe szulofva megtagyni nem lehetett, de másrészt az ott alkalmazott tanerő fizikai erejének kockázatával is csak keves eredményt lett volna várható, Schneider István főigazgató igazgató az egyestett osztálynak külön termekbe való átvonását és így még egy szükségesével vált tanerők alkalmazhatására a hatóság beleszavazást kinyerte. Ez új osztály vezetésére kipróbált helytanerőt nyert az úgy Liebscher Vilma volt léánynevelő-intezet-tulajdonosban, ki évek hosszú során át az intelligens szülők közmegelegelését működött. Ez új osztály felállításával az ágostoni iskola tekinthető városunk legteljessebb intézetének, amennyiben 6 fú és 6 léány osztály van benne elhelyezve, ezenkívül igen látogatók és fapintézetek is ellátott gyermekmenhely is van ott, így vezetőnk és két dada közreműködésével. B-y.

TÁVIRATAINK.

A király baloseto.

Bécs, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). Tegnap este a király a déli vaspályaudvarról térvessza, a kocsi ele fogott jobboldali lö megbotolt és lábát törte. A király a következő udvari kocsiára. A lovat mindjárt felölték.

Jókai ünneplése.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). Jókai Mór tegnap *„Vasary herceprindis* Kohl Medárd kíséretében meglátogatta és szívesen üdvözölté. Beszélgetés közben 1873-ra történt hivatalos, midőn szintén Vasary üdvözölte Balaton-

Füreden Jókait a közönség nevében. Könyveik meglatolnának mondogta, hogy Jókai kis családijával Isten áldásért imádkozott, és ime az áldás élő alakban jelenik meg!

Jókai jubileuma alkalmából *„tíz ezer korona alapítványt* tett, közöltik a hírlapok nyugdíjtelezének, fehére keresztnek sat.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). Bécsebi a „Concordia” hírlapiró egyesület képviseletében *Spiegel* Edgár, *Steinbach* Gusztáv és *Weiler* Sándor levél érdekl. pompás díszoklevet hoznak következő fölirással: „A *Concordia* üdvözlő Jókai Mór urat, a kiváló magyar költő, nemzete büszkeségét, a világlárolalom készségét, diszlagját megvalósította.” A „Nemzet” szerkesztője délután tiszteltgel Jókaiat.

József főherceg és családja Budapesten.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). József főherceg és Klottl főherceggyszony (Jecsutól), József Agost főherceg és neje Augustia főhercegné Fiuméba ma ideértek. József főherceg ma fogadta *Fejérvármegyé* idéző küldöttségét, melynek szónoka *Sárköz* alispán volt. Ennek tudtára József főherceg köszönetet mondott a megemlékezésért, mely annál inkább kedves neki, *meri ő is Fejérvármegyének főispánokna* lehet, melynek szed érdemnye első sorban annak köszönhető, hogy minden tagját igaz keleskedés lengti át. A főherceg ezután szívesen bucsuzott el a küldöttség tagjaitól.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). A fővárosi küldöttség *Ráth* Károly főpólgármester vezetésével délután 3 órakor ísét eljött József főhercégnél. József főherceg így válaszolt: Nem van, ennyiben az érdem a honvédség mai fejlődésben, mely hivatásának mindig tudatában volt és megfellel. Rajta leszek, hogy a honvédség intézményét ezentúl is fejlesztessem. Midőn meg a főváros által a nemyemre tett alapítványt megköszönöm, tisztá szívvel kívánom a főváros felvirágzását.

Hieronymi — Bécsben.

Bécs, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). Hieronymi belügyminiszter tegnap érkezett ide. Ma B a q u e h e m belügyminiszterrel és K a l n o k y gróf külügyminiszterrel érkezett.

Nem lesz téli hadgyakorlat.

Bécs, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). A nagyobb téli hadgyakorlatokról elterjedt hírek alaptalanok.

A sziciliail forrongás.

Palermo, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). A mindinkább terjedő forrongás miatt a király intézkedés kiűnné hatással volt a lakozókra. Kiderült, hogy a sziciliail zavargók szitják. A *hármusz szövegsz* elenéséi és a *párok szitják a mozgalmat. Giuffrida képviselő* lázias közben tetten érték és azonnal *lelőtték* őt. A ő feje a „Fasci” nevezetű munkás-szövetségek.

Villamos világítás Áradon.

Árad, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). A város az általános villamos világítás berendezéséjézből a Ganz-céggel megkötötté a szerződést.

A polgári házasság a bizottságban.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). Az igazgatási bizottság ma a házassági pályafutás 9-10 12-ig terjedő paragrafusait tárgyalgva és elfogadta.

Plener Budapestben.

Budapest, január 5. (A „Pécsi Újság” eredeti távirata). *Plener* dr. osztrák pénzügyminiszter tegnap érkezett ide. Ma délelőtti hosszabban tárgyalt *Wekerle*-vel és meglátogatta a Budapestben tartózkodó minisztereket.

Hasenauer — meghalt.

Bécs, január 5. (Eredet távirat). Bécs jelenleg legnagyob építész, *Hasenauer Károly báró,* az új Burgszínház, a két udvari muzeum és az új Reichstát építész meghalt.

Kiadalmadónok.

Feller Mihály és Lenkel Lajos.

Pécsi levelem könyvnyomda (Feller Mihály) nyomása. 1880.

UTMUTATÓ.

Nem három hanem 8 frttól kezdve a legjobb ezüst órák, úgy inga-órák és más ezüst és arany-nemlekek a legolcsóbb árban készessék mellett. Valamint minden javítást esékly munkádjárt éválleben **Hammermann B.** mórás Pécs, Irgalmasok épületében.

Lederer Ferenc rövid és szövöttáru raktára Pécsset, Király-utca, Lyeum-épület.

Vogl Testvérek, keztüny-készítők ajánlják saját gyártmányúkat, glaccé, mosó- szarvasbőr, továbbá porcs és porcs-kerítőkben. Raktáron nadragtárók, harisnyakötők és női derék-fűzők a legutjunyosabb árban. Pécsset, Széchenyi-tér: *Sipőcz*-féle gyogyártár él ellenében.

Dollinger vendéglője a Hétteledelemes.
Legjobb magyar konyháj és kütinő. Naponként friss csapalásu konyhánál sör.

Mindenemű kül- és belföldi csemege
árak, deli gyümölcsök, pilseni sör a polgári sörözőből, caviar, angolna pisztráng, cons, rák, szárdina, hal saláta naponta frissen **Nick A. K.** csemege kereskedésben Pécsset, a nemzeti kaszinóban.

Kőbányai rész sörfőzde kizárólagos főraktára Schlesinger János szodáviz-gyárossal Pécsset, Pálya-utca 10. lüveg házhoz szállítva, üvegenként 12 kr.-t számítatik, megrendelések levelező-lap útján is teljesíthetők.

Uj!
Szegedi kávé kifli,
kütinő
kávé s sütemény
Darabja 3 krajcár.
Naponként frissen kapható **Oroszi Sándor** pécsi udvari cukrászdájában.

Bösendorfer L., Lédéfal, Lya, Kutschera, Schweighofer fiák, Hoffmann K., Prokisch, Mayer W., (Gottfr. Cramer), Bécsi zongora-készítők I. Productiv-stúdiókeze
Képviselőjük Pécsset
Készítők: Heitzmann K., Wirth Ferencz, Stingl, Eml. Alajos, Strichler J. B. fiak, Zengora-készítők I.

VALENTIN KÁROLY FIA
zongora-, pianó- és harmonium-terem
PÉCSSET.
Széchenyi-úton, házszám 18. szám. II. emelet.
Zongorák, pianók, harmoniumok bérbe adatként vidékre is havonkénti bérösszeg 4-5-6-7-8 ft.
Az eladott hangszerekért 5 évi jótámasz vállalattal.
Ajánlott zongorák v. ajkára be-cserélhetnek. 4024

DORSCH
MÁJOLAJ
(korvényleg védett csomagolásban)
MAAGER VILMOS-tól BÉCSBEN
Az első orvosi szakintézetek által megvizsgáltatott és könyvvé ornáztatott gégnél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendelhetik mindama esetekben, melyekben az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erőnlétét, a test súlyának gyarapodását, a nedvek lejtését, valamint általában a vér tisztaságát akarja érné. — 1 üveg ára 1 ft és kapható a gyár raktárában Bécében III. 3. ker. Heumarkt 3. valamint az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszertárában.
Pécsset: Sipőcz István, Zsig. László, és az irgalomnok gyógyszerárán, Rech Vilmos, Sándor fia és Kózi János kereskedésben.
Fő akár és főelárúsítás osztr.-magyar monarchia részére:
MAAGER VILMOS BÉCS,
III. Heumarkt 3.
Utánzóok a törvény által büntetettek.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
4°-os zálogleveleit,
mint legbiztosabb tőkebefektetést ajánljuk, melyek 10,000, 1008 és 100 forintos címletekben adatkák ki, adómentesek és teljes értékben lesznek kisorsolva.
E záloglevelek nálunk napi árfolyamon **20** díjmentesen kaphatók.
Tőzsdéi megbízásokat és minden a váltóüzlet keretében tartozó ügyeket a legelőnyösebb feltételek mellett fogadtatunk.
Betéteket 50 forint kezdve folyó (c-h) számlára elfogadtunk és további intézkedéssel **4°-os adómentesen** kamatoztatunk. Betétek 10,000 forint felmondás nélkül felvehetők.
Szelvények beváltását díjmentesen eszközöljük. 4030
Pénztári órák regg. 9 óratól esti 5 óráig.
„HERMIE”
Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság Budapest V., Dorottya-utca 8.

A legjobb és legolcsóbb motor a
GNOM
az Alpin-Montan-Társaság által építve.
Legbiztosabb és legtartósabb hajtóró.
Önműködő kenésű, kenészelencék nélkül, külön kezelés fölösleges. 4029
Csekély terfogatú és nesztelen járású, kőolaj- és légszessz-fogyasztás csekély.
Gazdasági ipari és gyári célokra, továbbá dinamok hajtására alkalmas.
Legmesszebb menő garantiát nyújtatnak.
Vezérképviselet a magyar korona országal részére:
FRANKENSTEIN és JAKOBOVIC
Budapest, VII. Teréz-kő-sút 20. sz. n.

A legstyszerűbb és legizesebb díszítő-munkák, továbbá a legegységesebb és legújabb divatú **kárpitos butorok** a legegyszerűbb kivitteltől a legrágábbig kaphatók
Stern Sándor
kárpitos és díszítő-üzletében
PÉCS,
Ferenctek-utczája 42-k szám.
Megrendelések minta szerint gyorsan és olcsón. Mindeműmi javítások a legutányosabb arány számítottak üzletemben. 4088

Specialista sérvtőkötben.
Kéleti os. és k. osztr.-magyar és belga kir. szab. sérvtőkötje a **leghíresebb orvos autoritások** által legjobbnak van elismerve és monarandik háttérrel is nagy átörödményt szenved. **Nem csak, nem gyakorol kell emellett nyomat** és rendkívül egyszerű idomhatóság által az eddigi sérvtőköt hányat elhárította.
Megrendeléseket díszterem és gyorsan eszközöl
KELETI J.
os. és k. osztr. magyar és belga kir. szab. gyáros
BUDAPEST,
IV., Koronahereg-u. 17., (szerviták palota). 4039

Alapítvány 1875. Sörgyőzeim: Dietgott Budapest.
DIETRICH és GOTTSCHLIC
oszt. csász. és magy. kir. udvari tea- és rumszállítók és palackzer nagykereskedők.
Kivitteli pincéz Kőbányán. Iroda és megrendelési hely **Budapest, IV., régi pósta-utca 10. szám.**
Szallítás vasuton és postán átutalt mellett. Finom és legfinomabb tea-fajok kőporolag követlen behozatalt. Követtelt behozatalt. Legjobb francia rum, francia cognac, francia és hollandi (Ervén Incaz Bost) 1857/1858. Ekvádor ajánlatlan, szőlőbirtokos és 28 és 60 közelmérségek nevűnek. Telegyőzeim: osztr. Magyar, végpincz, osztr. végpincz, magyar végpincz, király végpincz, végteltel végpincz és osztr. végpincz. 4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-218

A PÉCSI UJSÁG JOGI ÉRTESSÍTŐJE

PÉCSÉT, 1894.

1. SZÁM.

JANUÁR 5.

Olvasóinkhoz!

Magyarország ma nagy horderejű reformok előtt áll; a reformoknak számai a jogi élet minden ágára oly kihatással ígérkeznek lenni, hogy az 1868. évben lerakott alapokat megváltoztatva, egészen új életet fognak teremteni.

Ott van a már törvényerőre emelt s o m m á s e l j á r á s, a mely az összes perek 90 százalékát öleli föl; az örökösödési eljárásra vonatkozó törvényjavaslat már-már szintén törvénynyé fog válni. Ez a két törvény alaki jogunk átalakításával új életet és az igazságszolgáltatás új aeráját fogja előidézni. Ehhez járul a bünvádi perrendtartás, a végrehajtási törvény revíziója, végre a perjogi szabályoknak a rendes perekre és a közvetlenség és a szóbeliség alapján leendő rekonstruálása s még egyéb alaki törvény.

Az anyagi jog terén a házassági jog törvénytervezete már készen és a törvényhozás asztalára való letétel előtt áll. Büntetőtörvényünk revízióinak néz elé. Kilátásban van az anyagi magánjog helyes kodifikálása és még számos törvény.

Mindezek önkényt kellemes kötelességünkkel teszik, hogy a „Pécsi Ujság“ olvasóit, úgy a jogász, mint a nem jogász elemet összetömöríteni iparkodjunk. Ennek az érdeknek úgy vélünk eleget tehetni, ha lapunk heti melléklete gyanánt a jogi életet minden ágában és irányában fölüntethetjük.

E melléklet az élet minden esetét fölölélő jog birodalmában mozgó polgári és büntető szaccikkékk által a jogász-közönségnek igényeit lesz hivatva kielégíteni.

Ugyanez használni is kíván úgy a jogász, mint a nem-jogász közönségnek az által, hogy a kétséges jogi eseteket nyílt kérdések és feleletek alakjában megvitatás tárgyává teendi.

Ez a melléklet lesz hivatva arra is, hogy az általános érdekű és a helyi bíróságok előtt lefolyt tárgyalások hű és tanulságos képét nyujtsa.

Végül a pécsi kir. ítélőtáblánál tárgyalásra kitűzött polgári és büntető ügyekről is hetenként fog értesítéseket közölni; míg az elintézett ügyekről *esetleg naponkint a főlapban* fogunk beszámolni.

Ez a tartalom adja meg „Jogi Értesítő“-nk célját, a melyet röviden akként jelezhetünk, hogy azzal eminenter jogász olvasóink ebbeli érdekeit tőlünk telhetőleg kielégíteni óhajtjuk.

Ennek a célnak elérhetése és a siker biztosíthatása végett úgy a bírói, mint az ügyvédi és egyéb jogász körök legjobb tehetségeit megnyerni első feladatunknak fogjuk tekinteni.

A „Pécsi Ujság“ jogi értesítője“ kiváló sulyt fog arra helyezni, hogy az ügyvédeknek és magánfeleknek ügyeik elintézését illető kérdéseikre alapos választ adjon. Az előfizetőink részéről jogi ügyekben hozzánk érkező kérdésekre „Jogi Értesítőnkben“ fogunk választ adni, mely minden pénteken lapunkhoz mellékelve jelenik meg. A „Pécsi Ujság“ jogi értesítője“ külön nem szereshető meg, hanem a „Pécsi Ujság“ minden előfizetője díjtalanul kapja azt meg.

Midőn új mellékletünket a jogász körök és a jogkereső közönség kiváló figyelmébe ajánlanók

kiváló tisztelettel vagyunk

a „Pécsi Ujság“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A pécsi kir. ítélő-tábla mult évi tevékenysége.

Büszkék lehetünk a mi táblánknak bámulatos munkásságával és önfeláldozó ügybuzgalmával elért kitűnő eredményére. De minden szónál szebben beszélnek a számok, lássuk tehát ezeket:

I. Beérkezett:

1892. évben	{	6818 polgári beadvány vagyis ügy.
		3610 büntető " " "
1893. évben	{	6970 polgári " " "
		3899 büntető " " "

tehát 1893-ban 152 polgári és 289 büntető, összesen 441 beadványnyal több, mint az előző évben.

Ha ehhez hozzáadjuk az 1892. évről hátralékul maradt 860 polgári és 307 büntető ügyet, akkor elítélendő volt 1893. évben 7830 polgári és 4206 büntető, összesen 12036 ügy.

II. Elintéztetett pedig:

1893. évben	{	7351 polgári ügy,
		3921 büntető "

összesen 11272 ügy.

III. Hátralék:

1893. évben	{	479 polgári ügy
		285 büntető "

összesen 764 ügy,

míg 1892. évben 1167 ügy volt a hátralék, tehát a *beérkezett ügyek emelkedése dacára* a hátralék csökkenése szembetűnő, a mennyiben 1893. évben 381 polgári és 22 büntető ügygyel kevesebb a restancia.

IV. *Esik tehát: minden bíróra 867⁷/₁₀ ügy elintézése, a mi a felsőbb bíróságnál óriási nagy számot jelent.*

Ezekből látható, hogy ilyen nagy eredmény csak a puritán étellel párosult hangyaszorgalom által érhető el.

De legnagyobb vigasztalásunkra az a körülmény szolgálhat, *hogy a mennyiség nem a minőség rovására állott elő*, mert bátran elmondhatjuk, hogy a mi táblánk az ország elite-felsőbíróságaihoz tartozik, s elvi kijelentései nemcsak az éles kritikát jól kiállják, hanem az egész országban elfogadásra találnak s ha ahhoz a bírák és tanácsjegyzők szerénységét figyelembe vesszük, akkor nem tudjuk, hogy ezt a szerénységet, vagy munkakedvüket és képességüket kell-e jobban méltányolnunk?

Erm.

Nyilt kérdés.*)

Felkérem a jogászközönséget, sziveskedjék indokolt feleletet adni az alábbi kérdésre.

A. az által, hogy B. bedobálta összes ablakait, 25 frtnyi kárt szenvedett. Beadott a járásbíróshoz, mint bagatell-bíróshoz panaszt, azt azonban ez a bíróság azzal a megokolással

*) E rovat alatt szívesen közlünk kérdéseket és feleleteket; csak a beküldő neve közlendő velünk, de kívánatra azt elhallgatjuk. A szerkesztő.

utasította el, hogy hatáskörébe az 1877. évi XXII. t. cz. II. §-a értelmében csak *kézpénzkövetelés* iránti keresetek vannak utalva, a melyek közé a kártérítés nem tartozik, (tudnunkkal ez a pécsi kir. törvényszék elve is.)

Ekkor A. ugyanezen követelesét sommás uton érvényesítette, de ezen az uton meg azzal utasították el keresetével, mert az 1877. évi XXII. t. cz. 11. §-a alapján az 50 frtot meg nem haladó pénzkövetelés csak bagatell uton, a mi alól kivételnek helye nincs, érvényesítendő. Ezt A. fellebezése után a pécsi kir. ítélőtábla is helybenhagyta. További felebbezésnek helye nincs.

Előre bocsájta, hogy nézetem szerint ez utóbbi kijelentés helyes, kérek ez irányban feleletet, hol kell tehát A.-nak 25 frt kára iránt perelni.

Verus

A pécsi kir. tábla értesítője.

Kifüggesztett ügyek.

I. Polgári tanács.

Gruber Gusztáv.

V.

5265. Kalocsay István — Baczmuky I. örökösödés.
5975. Pap I.-né — Bardí István 600 frt.

III.

6705. Gruics I. s. t. — Benkő I. végreh.
6733. Rozenfeld B. fiai cég — Tigyí I. végreh.
6752. Stern és Adler cég — Rehnitzer I. vgrh.
6758. Ertfűh K. — Obektó Gyula végreh.
6785. Szűts R. — Gondör M. vgrh.
6786. Spitzer H. — Helgert I. vgrh.
6790. Barang E. — Hirczi P. vgrh.
6806. Steinberg M. s. t. — Novák Pál vgrh.
6799. Cseplics I. — Berkes I. vgrh.

Graff Károly.

III.

6275. Logyó F. — Logyó S. zálogjog bekebl.
6292. Koppa M. — Toplek J. tjug
6366. Smula J. — Tar J. s. neje 158 frt 60¹/₂ kr.
6430. Markovits István tkvi ügye.
6431. Löwenstein S. — Staub A. zálogjog előjegy.
6436. Balasa J. — Németh J. 150 frt,
6503. Teknyős K. s. neje — Stern A. igény.
6577. Marath M. — Falk M. s. t. igény.
6613. Kapinya J. — Kapinya Istv. 200 frt.
6625. Jakics Gyula — Fonó F. 130 frt.
6645. Bors J. — Pali A. 116 frt.

Zsabokrszky Ferencz.

III.

6633. Nagy J. — Leránt L. végreh.
6634. Ujlaki Hirschler és fia cég — Piski F.-né és t. végreh.
6642. Kluger J. — Kóczian F. végreh.
6663. Földes J. — Ágoston J. végreh.
6674. Tolnamegye gyámpéntzára — Buzsa P. és t. végreh.
6724. Pethő L. — pécsi takarékpénzt. tkvi.
6725. Keresztes F. és t. — Szijártó A. és neje tkvi.
6743. Abelesz M. — Abelesz L. végreh.
6774. Weisz F. s. neje — Horváth K. végreh.
6775. Özv. Pauka J.-né — Horváth T. tkvi.
6820. Klein L. — Mocsári M. végreh.
6821. Szabó J. — Varga D. végreh.

Tolnai Antal.

V.

5650. Paulovits A. és t. — Paulovits Gy. örökösödés.
 5654. Özv. Horváth J.-né és t. — Veininger K. örökösödés.
 5657. Hergenöder J. neje — Özv. Schleicher J. és t. szerződés
 érvényesítése.
 5673. Hubert és Mory — Aigner J. és társa 892 frt.
 6747. Bergmann E. — Özv. Kramer N.-né 115 frt.
 6748. Armuth L. — Marton M. 91 frt 25 kr.
 6824. Buszt Gy. — Armbruszt J. és t. 6 frt.

III.

6121. Somogy megye árvtára — Hauk P.-né 115 frt 78 kr.
 6216. M. kir. kincstár — Fiola G. 160 frt.
 6217. Özv. Pintér J.-né — Özv. Naszádi L.-né és tsa 300 frt.
 6347. Stipanovits Gy. s neje — Pécsi püsp. urad, 500 frt.
 5900. Hirczi P. — Boerang L. 86 frt 84 kr.

Dr. Daempff Sándor.

V.

6097. Bán E. — Dr. Schaurek B. 6302 frt 60 kr.
 6098. Gyolnits M. — Roth I. 4450 frt.
 6176. Özv. Barotányi A.-né és tsa — Magyar J. s neje ing. birt.
 6257. Pavokits J. és tsa — Galeta M. örökösödés.
 6376. Kiskoru Lötl H. s tsa — Özv. Lötl K.-né és t. tlkvi.

III.

6387. Berger J. — Schwarcz és Tauber 96 frt 51 kr.
 6402. Alb. Schercz és Engländer — Franz Galle 250 frt.
 6520. Putterer A. — Szücs Ö. igény,
 6680. Kovács J. — Kovács M. s tsa 300 frt.
 6698. Kohn M. — Steiner G. 22 frt 20 kr.

II. Polgári tanács.*Kisfaludy Imre.*

V.

5195. Nesz Gy. s. t. — Maurer T. és t. költség.
 5197. Özv. Ugró M.-né — Krisa T. és t. özvegyi jog.
 5200. Tulcsi T. és t. — Tulcsi Gy. holtta nyilvánítás.
 5402. György I. — Vidás Nagy Zs. váló per.
 5589. Langfelder M. — Galandauer I. váló per.

III.

5407. Vertheim Zs. — Ubbert I. 16 frt 50 kr.
 5706. Schlesinger M.-né — Brustz Leo fiaik czég igény.
 5855. Fischer A. — Heflinger N. nő tartás.
 6526. Lemmert M. és t. — Lacher I. letét.

Pilch Antal.

III.

6502. Farkas I. — Farkas V. 55 frt.
 6522. Armuth L. — Talabér K. 120 frt 34 kr.
 6593. Ulrich K. s neje — Ulrich B. s neje 284 frt.
 6594. Lucz K. — Hagadom I. s. t. 90 frt.
 6609. Pinska I. — Horváth F.-né 423 frt 82 kr.
 6646. Prajmayer I. — Prajmayer F. 100 frt.
 6666. Heil G. — Eschhorn I. 400 frt.
 6667. Dragovits F. — Schneider H. 84 frt.
 6678. Ifju Jurkó Csicia I. — Goricsanea I. 88 frt.
 6679. Sonnenvald H. — Horváth F. és t. 102 frt.
 6683. Szücs E. és t. — Ifju Bán I. 165 frt.
 6685. Deák M. s neje — Lauber R. 86 frt 02 kr.

Tóttóssy Béla.

V.

5973. Simon I. s. t. — Kantmann I. kuthasználatától eltiltás.
 6328. Tóth I. s. t. — Simon P. ingatl. birtoka.
 6377. Hergyó I. — id. Hergyó I. 897 frt 69 kr.
 6413. Finta Zs. — Finta F. ingatl. birtoka.

6517. Özv. Árpás I.-né — Komatinger S. és t. vagyonszövetség
 megszűntetése.

III.

6611. Fülöp I.-né — Kerekes I. és t. 195 frt.
 6628. Remler I. — Girst A. som. visszahely.
 6700. Máté I. — Mikó I. som. visszahely.
 6729. Takács I.-né — ifj. Molnár I. som. visszahely.
 6730. Verdni Gy. — Deutsch J. 130 frt.

Dr. Lukács Adolf.

III.

6212. Magdiko J. — Oldi J. 60 frt 50 kr.
 6262. Hausmann P. — Hausmann M. s t. 177 frt.
 6264. Svastics L.-né — Poor S. 145 frt.
 6166. Szekély A. — Pungér L. 83 frt 30 kr.
 6287. Ferencz S. — Kristof A. és t. 576 frt.
 6291. Dávid P. — Reznian J. 70 frt.
 6319. Balog J. — Özv. Horváth A.-né 76 frt.
 6382. Klarics J. — Hofmeister M. 127 frt 79 kr.
 6372. Dr. Berger S. — Pollák J. 95 frt.

Büntető tanács.*Pulcz Imre.*

V.

3638. Lackenbrucher Zs. vétkes bukás.
 3670. Tóth J.-né gyilkosság.

III.

3647. Id. Khnovszky M.-né sikk.
 3769. Id. Pécsék J. és t. közcsend ell. kih.

Babits Mihály.

V.

2871. Berthold A. zsarolás.
 3044. Kilián J. halált okozott testi sértés.
 3217. Reiner J.-né s. t. s.
 3227. Szilva Vas J. halált okozott testi sértés.
 3796. Fejős M. szándékos emberölés.

Bocz Alajos.

V.

3374. Konkoly J. s. t. becs. sértés.
 3431. Aszman P. becs. sért.
 3732. Varga J. és t. becs. sért.
 3515. Szersa J.-né k. t. s.
 3531. Pál Gy.-né és t. becs. sért.
 3532. Kele K. és t. becs. sért.
 3533. Kovács J. k. t. s.
 3630. Horváth L.-né és t. magzatelhajtás.
 3640. Fekete Bencze J. lopás.
 3669. Gáspár J. lopás.

III.

3309. Ifj. Menga J. lopás.
 3320. Szabó F. közcsend ell. kih.
 3323. Kis Péter J. és t. rágalom.
 3327. Matosch A. s neje lopás.
 3387. Petrovits J. rágalom.
 3612. Kis J. sikkasztás.

Váry Gyula.

V.

3437. Pavlovits M. közokirat ham.
 3460. Kovács E. s. t. közokirat ham.
 3583. Jakabffy J. s. t. lopás.
 3739. Vörös Banya J. lopás.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az **előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyző-egylet XXIX. évtársulatának törzsrészevényeire** a mai nappal kezdetüket vették, s e célból az **aláírási iva**k az intézet helyiségeiben, a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve, **d. e. 9—12 óráig**) **kitéve vannak**.

Az újonnan keletkező 1894. é. 29-ik évtársulat, épp úgy mint a korábbi huszonegy évtársulat: **6 évre terjed** s így az egy-egy részletre megállapított **50 krnyi heti-betét 6 éven át fizetendő**. A befizetések emez új évtársulatra 1894. évi január hó 2-án kezdődnek s a második hét végéig, azaz: **1894. január 13-ig** teljesíthetők, anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékokat az egy heti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a hat évi ciklusra egyszerre is befizethetők**, s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 136 frt helyett — **138 frt fizetendő**.

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **1 frt beíratási díj** lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzet törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részevényesei lesznek, s ezért köztük — **6 év** letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta nyeresemény, a jegyzet törzsrészevények arányában, teljes mértékben jut elosztásra.

A pécsi kölcsönös segélyző-egylet a legutóbb megtartott közgyűlésen módosított alapszabályok értelmében ezentúl

elfogad rendes takarékbetéteket is

(1 frittől bármily magas összegig)

s eme betéteket rendes körülmények között, ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra **felmondás nélkül**, nagyobb összegeket pedig a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivettelt **10% tőke-kamatadót** a betevők megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő **beíratások megkönnyítése és költségmentesítése** valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző egyletnek **gíró számlája** van az **osztrák-magyar banknál**, és **chek-számlája** a m. kir. **postatakarékpénztárnál**, mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre bárkinek is megküldve lesznek.

Mindenemű üzletkötésre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosításal az intézet vezérigazgatója mindenkor a legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben megszereshetők az egyesület alapszabályai is, akár személyesen, akár levél útján kívánatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző-egylet 1893. évi november hó 27-én tartott igazgatósági üléséből.

Kindl József
vezérigazgató.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsém szives tudomására hozni, miszerint helyben **Ferenciek-utca (a Szt.-Ferenc-rend bazárában)** saját cégem és felelőségemre a mai igényeknek megfelelő korszerű

könyvkötészetet

rendeztem be. Könyvkötő-szakmámat iparágam legelőkelőbb városai-ban szorgalmazván, e révén a lehetőlegjobb tapasztalatokat szereztem, továbbá üzletemet **megfelelő tőkével és a legjobb gépekkel, épügy segédkező műszerekkel** alapítván meg, azon kellemes reménynek adok kifejezést, miszerint az ez irányban támasztandó követelményeknek a legjobban s annál inkább megfelelni fogok, minthogy fáradhatatlanul oda fogok törekedni, hogy igen t. megbízóimnak mindenkor első minőségű és izléses kivitelű munkával s a lehetőleg mérsékelten számított árakkal, valamint pontos és előzékeny kiszolgálással rendelkezésére legyek.

Ajánlom az igen izléses kivitelű **fél borjubőr (u. n. Liebhauer)-kötéseimet**, úgy a csinos kivitelű **1/2 Sagen (1/2 franz)-kötéseimet**, továbbá **kottakönyvek bekötését** a legdívatosabb arany cimnyomattal, különös figyelmébe bátorkodom magamat ajánlani a főtisztelendő plébániáknak **mise és egyéb könyvek bekötésére**, egyáltalán elvállalok e szakmába vagyó bármilynemű egyszerű és díszmunkákat, ép úgy dobozok gyártását.

Midőn vállalatomat nagybecsű pártfogásába ajánlom, gyakori szives megbízásaiért esedezve maradtam kiváló tisztelettel

Benczenleitner Lajos.

máját. Ez időponttól számítjuk Jókai írói munkásságát. E nap, ez ünnep a dicsőség és lángész ünnepnapja. Összegyűltünk, hogy e nap emlékét megőrülj. Összegyűltünk, hogy leröjök a szeretet és hála adóját a nemzet legnagyobb elő írójára íránt. A nemzet háldja nagyjai iránt mindenkor megnyilatkozása éretnének, mely őt is nagygyá teszi és dicsővé a nemzetek között. Az örömköny, mit az anya hullat gyermekeké jóságá miatt, áldás a gyermeknek. Az örömköny, mely a nagyjait ünneplő nemzet sugárzó szemeiben megcsillan, felvilanyozza a honfak szívet és nagy tettekre buzdítja.

A rajongó szeretet, melyvel a magyar nemzet e pillanatban körülövezi Jókait, fnyes bizonyoságot tett a nemzet fenkolt gondolkodás-módjáról. E szeretet kísérő súlyzólván születéséről egész élete alkonyáig Estdens született — írja néne — nagyon valószínű, hogy a nyugtara néző ablakon a leszálló nap bemosolygott a család kis örömhözjárójára. A szoba pedig, melyben a kis komáromi gyermek születet, a legtitésbű szeretetnek — az istenek lón a háza. E szobában tartotta néhány buzgó protestáns mindennapi imáját; e szobában imádkát — a komáromi tüzésvz után — az izraeliták a Jehovát. E szeretet övezi mint pápai és kecskeméti tanuló, mint ifjú regényíró a „Htköznapok” cz. első regényének megjelenése után. E szeretet válik imádsáá, midőn tüneményeszerű gyorsasággal jelennek meg szubéll-harzb regényei, midőn a fölség függetlenségi harzban leteszi a latot és fegyvert ragad a háza vedelmére; midőn a háza reménytelen állapotában mint szerkesztő és mint pompás humoró Talléros Zebulon lép föl és midőn a kiegyezés után mint Európa legtermékenyebb regényírója valik ismertté, midőn a felejteth-tlen trónörökös meghívja az osztrák-magyar monarchia folyóirat társszerkesztőjévé és midőn mint kedvelés államféru szerepel.

Ime, Jókai mint költő, mint honvéd, mint journalista, mint humorista és mint államféru! Nincs magyar író a ki így sokoldalú lett volna, mint ő; nincs magyar író, a ki így bámulatos tevékenységgel fejtett volna ki az irodalom és a közügyekben egyaránt mint ő. Innen magyarázható a varázs, mely a kedélyekre oly nagy hatással volt.

Mint regényíró nagy a mesészővésben, phantasiájának kiapadhatatlan erejében, hőseinek csudalatos jellemzésében, előadásának utóérthetetlen bájában és nyelvének dús gazdagságában.

Meséi habár telve vannak légből kapott képtelenségekkel, mégis mindig annyira ér-

dekese, hogy nem tudjuk letenni kezünkől könyveit, míg mohón végig nem olvastuk.

Phantasiája kivált ifju korában erős, termékeny és úde volt, melyvel igen sokszor elragadott, bámulatba ejtett vagy elandalított bennünket. „Regényeiben — mondja Riedl — bűja, tropikus földön járunk, a hol lépten-nyomon óriási levelű banánok hajlongjanak felénk selyemlegyűzőkkel és exotikus csodavirágok sarjadznak föl kábító illattal, métes pompában; de nem a nap érlelte meg őket, hanem Jókai tölthetett phantasiájának.”

Hatalmas phantasiájának teremtő ereje az egyes tudományakat sem kíméli. Ott, a hol a szükség úgy kívánja, ott maga készít tudományt. Mindenki megbámúlja a geológiában, astronomiában, mechanikában, zoológiában való csudalatos tájékozottságot és nagy bámulatban észre sem veszi, hogy a nagy költő e tudományok vívmányait úgy alakította át, a mint neki tetszett. Regényeiben, melyekben a keresztes hadjáratorok írt, csinált magának liturgiát, históriá ecclasiastikát és dogmatikát is, a milyen soha sem létezett. Elvezet bennünket a kő-korszakba, vas- és bronz-korszakba, sőt a jövő századba is. Élénk tüneti az őt világrészt, mindig új mesével, új bonyodalommal.

Jókáinak elég egy regét hallani egy fehér asszonyról, ki egy ostrom alkalmával az elenséget a városba vezette és a ki a vár egy titkos ajtájan van lefejtve, már is megindult élénk fantasiája és gyönyörű történelmi regényt alkot a regeből. Persze a nőről csak annyit tud, hogy az 1710-iki ostrom alkalmával volt Andrássyának kedvese és hogy 1714-ben a győri piacon, mivel azzal vádolták, hogy az emigránsok ügynéke — lefejtették. E nő annyira megtetszik Jókai phantasiájának, hogy olyan asszonyt rajzolja, kiroi maga mondja, hogy csupa ellenmondás: Bölcs, mint egy államféru, vítez mint egy hős, alázatos és büszke, hideg és szenvedélyes; kacér asszony, magy gyönyörgő hitves; jó anya.

De legjobban csapong phantasiája „Nczyven évnek visszhangja” cz. munkájában, melyben páratlanul termékeny irodalmi munkája termeikeiből a bennök elszórt reflexziókat állította össze. Itt mondja el, hogyan készíti ő regényeit „az egész titkot utána csinálhatja akárhí” (jegyzi meg elmesné), és hogyan lett ő az akadémia tagja? Ezt csak olvasni kell, mert az ismertetés vajmi halvány lehet. Jókai phantasiáját érdekesen jellemzi Mikszáth: „Leül iroszatala mellé — így szól — megragadók, mint a mesebeli csikó s viszi a gazdáját csillagok, felhők közt azokba a bűvös tarto-

manyokba, melyekben oly jók, olyan bölcsék és olyan elmések az emberek.

Hőseinek jellemzése az, miben az akadémikus kritikusk a legtöbb gáncsolni valót találunk. Elfelejtük, hogy a geniet nem kötik az akadémia bílínesei. Hősei — mondja egyik kritikusa — a tudományos akadémiaiban ép úgy kitesznek magukért, mint a cirkusban. Epoly kitűnő rendőri kének, mint táncosok, esetleg ritkiják párjokat mint stratégák is, meg mint művészek. Mindent megsejtének, minden eshetőségre el vannak készülve s meglepő hidegvérrel oldanak meg minden csomót. Bármint mondanak is az akadémiai kritikuskok, elvitatathatlan, hogy a magyar nép-jellemét, a pusztai életet, azokr lakót, szokásait, fölfalásait, érzését és nyelvéét senki oly jellemzően és oly bámulatos verve-vel, írói tüzzel nem mutatta be, mint Jókai. És ez az ő legnagyobb érdeme. Itt nyilatkozik meg a magyar geniusz.

Mint honvéd, Jókai is azok közé tartozik, kiknek hitük volt az eszmék hatalmában s tudván, hogy jog és igazság isteni eredetűk, isteni hatalmat tulajdonítottak neki. Az akkori idő szépsége, minden igazán érző magyar szívébe erősen be van véve, de senkiébe sem jobban, mint a Jókai szívébe. Ez idő legmozgalmasabb napja adta neki a legönfaldizőbb feleséget, a felejtethen emléki Laborfalvy Rozát.

1848. március 15-ike nemcsak politikai életünknek volt nevezetes napja, az lett a nemzeti színhának is. „Bánk-bán” volt előadásra kitéve. Előadásra nem került a darab. A nap nagy eseményei által fölzitgott közönség látni akarta a sajtófogósból aznap kis szabadult Tánecsot! A nap hősei Petőfi, Vasváry, Jókai azon sárosan léptek a színpadra és beszédeikkel izgelyektek csillapítani a zajongó publikumot. Midőn Jókai bevégte beszédét, a színpalok mögöl előlép egy királyi alak, királyi ruhában, fején diadémmal. Laborfalvy Rozát volt, a ki éppen Gertrudot akarta eljártszani. Odalépet az ifju szónokhoz, ott a közönség töött nemzeti színű szalagból készült kordkárát előtt mellére. A kővénység tapsolt, eljenezett. Ez a jelenet két rokonsziv egy egész életre szóló eljegyzésének a jelenete volt. Tán a végzet akarta úgy, hogy a magyarul legszebben beszélő leány a magyarul legszébben író ifjúnak legyen a nevéje! Hogy a szabad-ságharcban ő mentse meg igaz, hiv feleségét a többő önfeldalozással a magyar nemzetnek büszkeségét. Etlének e történetét művészig írta meg Jókai a „Politikai divatok” című regényében.

Mint journalista működését 22 éves korában kezdte az „Eletképek”-ben, folytatta az „Esti Lapok”-kal, hol pompás humorra és satirai ereje nyilatkozott, folytatta a Reményiné, Délibábban, Vasárnapi Újságban, Nagy Tükör, Magyar Sajtóval, Üstökéssel, melynek a nemzetre és a nemzeti közszellem apolására rendkívül hatása volt és folytatta egy évtizeden át a „Hon” c. politikai napilappal, mely mint a határozati párt lapja, derekasan védte a párt programját és képviselte elveit. Most pedig mint köztudomású, a „Nemzet” főszerkesztője.

Mint szerkesztőt meleg hangon jellemzi Adorján Sándor. Ha Jókai a szerkesztőségbe lett, egy fejadák, mint a generális. Rajongók óta munkatársai. Ha közzöjk jön, kiragogy akra, megnyílók a szava; új dől belőle a nyájjáság, mint a meleg nap sugar. Olyan jól ismendenkinek a lángésznek az a melege, mely ilyenkor szétárad az ő nagy lelkéből.

Mint humorista is a magyar nép jellemének legbűbb és legméltóbb kifejezője. Beöthy ő a magyar irodalom napjának nevezte. Tompa a magyar humor megteremtőjének. Irodalmunkban a néphumor egyéni humorával a legszerecsésében olvastotta egybe. Sonkoly G. és a Kalmár és családja páratlanok e nemben.

Mint államféru főképen a balközépi időkben élénken résztvevett az aktuális politikai szóharokban, később mint a kormány buzgó hibe, sokszor kihuzta az ülést beszédeivel, ha valami kis készülő vihart kellett elhátránia. Ilyenkor pártkülönbség nélkül szives örömet hallgattak meg a koszorú írók és sokszor gyönyörködtek

— Biztosan tudja?
— Egész bizonyosan. Mielőtt ide jöttem volna, utána jártam.

Erre olyan zenélési megjegyzést tett, amelyli soha sem fogok elfelejteni. Körülbéli így szól: leg-alább szavainak értelme egész bizonyosan ez volt:

— Amint látom, kegyed minden áron ki akar menni Amerikába, mert szentül hiszi, hogy ott szereni eszt csinál. És a dolgunk olyan alaposan utána jár, hogy a jegyet meg fogja kapni. De az is bizonyos, hogy ha egyéb dolgainak is olyan jól utána jár volnánk, nem lenne kénytelen Amerikába menni.

Ezzel lelt és egy levelepárosnak mind a négy oldalát teleírta az érdeklében, aztán besomogatta a leveleibortók Kuranda Emlinek cizmetze Fümeában.

— Szerencsés túl kívánok; — művészbű hazája széles e világ! — monda mosolyogva, mikor a levelet átnyújtotta.

— De azért, ha szerencsém lesz, én mégis hazajövök.

Egy hét múlva már a szembem volt, a Jókai révén, egy angol gőzösre szóló első osztályi szabadjegy Finnsönd New-Yorkig.

Szerencsém ugyan nem sok volt, de azért mégis csak hazavergődtem az Észak-Német Lloyd Saale-jának a gyomrában.

Az amerikai kirándulás korántsem vette el a kedvetem egy újabb kirándulástól. Már megmettem a lépéseket, hogy egy „Adria” gőzessel lenyomjak Brazíliába, az ottani bandita uralomról árcaletelekem in. Már most csak az a kérdés, hogy nem szüntetik-e be a brazilai járatokat, amiről szov van, mert ott de Mellő tengernagy ur kizsokta a hajókat rabolhatni. Ha a járatok nem szüntetik be, néha egy-egy cikket fölkeresem a „Pécsi Újság”-ot is.

Becky László.

— Ejnye, mégis jól teszik, hogy ezt a szobát közölgetik; hisz az csakugyan nagy dolog, amilyen nagy hatással van az emberre! Persze arról nem tehet az újság, ha ros a cinkografa s a varázst, amely az embert a való ténynyei szemben állva elfogja, nem képes visszaszárni.

Mire észrevettem magamat, az óriási szőnyeg helyét kiterített, jegesmedvebőr duzzadt feje tetőjén álló mester már mosolygott is az ő hires szög, lángész sugárzó szemével. Mosolyában gondtalanságon és jószágon kívül volt nem önbizalom is.

— Ez engem valószínűleg meg tud érteni s zavarában önkéntelenül tisztelettel adók nekem.

A könyvtárban, amely a szobának egy egész falát elfoglalja, legtovább rvedeztet a tekintetem. „Jókai összes művei” — egy egész nagy könyvtár; de sok, gondolatlan, hanem a Ráth Rör eszméje, hogy arra sikertelenül elcsúszott hirdetni, tiltott állót tölem; az én laikus szememmel — szászker papok érteklének néztem ezt az egyetlen egy — „peldányt”. Olybá vettem, mintha kézirát volna; eszembe sem jutott, hogy azzal az egész ország el van már araszva.

— Engem keres? — szólalt meg Jókai az ő végteleen kellemes, gondatlan hangján.

— Igen, a szerkesztő urat, mint tengerész keresem, — viszonám s ezzel a Gajári-féle ajánlólevelet feleje nyújtottam.

Atvéte, de nem bontotta föl.
— Újság? — kérde.
— Az vagyok, méltóságos uram.
— Ujjon le, öcsémuram.
— Köszönöm.

A levelet fölbotnotta, aztán hamar végig olvasta. — Ha jól tudom, — mondá — nem megy magyar hajó éjszakra; mi csak délen kereskedünk.

— A politikai napilapokban közölt hirdetések szerint megy.
— Igen? Az bírható lesz.
— A glasgowi skótok az „Anchor Line” viszi az „Adria” áruit New-Yorkba.

humorító duzzadó, eredeti magyaros zamatú beszédében. Most hovatöbb mindinkább elhallgat a politikában.

Jókait az évek sora nem kímálta, és még most is oly bámulatos munkásságot fejt ki, mintha ösejere kiapadhatatlan volna. Majdnem napról-napra jelennek meg művei önálló kötetekben, hirlapokban, folyóiratokban. Boldog az a férfi, ki lelkeinek üdéséig még késő agykorában is megtartotta. Boldog az a nemzet, mely jók nagy férfiúit nemcsak a felkészedés elmúltó fájával, hanem áldozatkésztségével még annak életében be tudta bizonyítani fenlkö gondolkodásmódját, le tudta írni halálát.

A nemzeti ajándék, melyet a mai napra a magyar kultúra egyik legfelfoktobb apostolának nyújtottak át, a magyar nemzet dicsőségét, a tudományok és művészetek iránt való kiváló érzéket és életrelvélősséget hirdetik Európá-szerte.

A nemzet, mely jók impozáns módon röla le halálját nagy költője iránt, mely így becsülte meg a szépirodalmat: válságkötő nem tarthat. Ott a nagy költők, írók és művészek — mint a nemzeti törekvés kifejezői, szószói és hirdetői — nem vesztik el bizalmukat hitvátsók iránt a részvétlenség miatt, hanem elragadó dalokat fognak zengeni hazájukról; a művészek pedig halhatatlan műveket fognak alkotni.

Nép, mely dicsőt, magasztos ügy magasztalt, Van éni abban hit, jog es erő.

Körös beszéde után:

Nagy Géza dr. színesi készütséggel adta elő Arany Kálmán-jának egyik drámát részletet. Színesi készütséggel a marokans színtest, melytől az alakokk ellátottak külön-külön, minden részlet festésére alkalmas, hajlékony hargyal, posz-zal, gesztussal megjelöltette. A megérdemelt viharos part, mely e szám után fohángzott, jelezte a hatást, amit Nagy Géza előadása gyakorolt.

Az előképek, melyek 4 csoportból állottak, 2 1/2 óráig vettek igénybe, vagyis az egyes előképek között több mint félóra szünetek ugyancsak kemény próbára tették a közönség türelmét, mely tapsolt és lábmozgásával a jók türelmetlenségét kifejezte. A "Hattyú" teremtés szíki és keskeny dobogója élvezetét bennünk jókai regényneké plasztikus világába és hogy ezen kegyel annyira képesek voltak varázst gyakorolni a közönségre, az Zsolnay-gyár kőitől hitesseggel megidőzt művészenek, Szyrkosy Tadenak köszönhető, ki ezen előképek előadására, anyira alkalmas emelvényre tündérvilágú varázssó, melyet a közönség meintein megteremtéval csak tülseppongó leírásnak hasonlóságnak rendezte be.

Ehhez jut meg a résztvevő alakok páját ritkító szépsége, hogy szemekk élvezettel pihentek a lelkületanyomány, melynek fonságességek képzéni sem lehet. Az első ké. "Kárpáthy Zoltán" regényből azon jelenetet tünteti föl, mikor Zoltán az 1838-iki árva alkmalva megmenti Keöcseryre Vilánt és kis vendége Lisza életét. Vilánt Fekete Etelka kisasszony, Lizát a kis Rozsnyószky Elvira, Zoltán pedig, ki magaslantál állva valóságos vezetője föl, kézik, Rímer Béla dr. ábrázolta. A tárgyk előfektel megcseszelt pillanatok és a közönséggel mindig újra meg újra látni akarta e kedves látományt.

A második képen, mely a "Kövészet ember fia"ból vett, azon jelenetet láttuk, mikor az anya (Denké Vizeletti Feneha által ábrázolva) búsan ül a pamlagon, míg az ablakban kivont karddal látható kőfia, kik a csataba indultak. Nemesak a színhely, de az előzetek is kordhűek voltak. Közreműködők ezen előképben Molnár József, Jasek Sándor és Zsolnay Gyula voltak. — A harmadik előkép a "Szekélyi kőszobor" vezetője által, el nem képzés, melytől nem mívelhet az emberi lényesség. A "Kis dobogó mintha igazán nagy, erős szék volna, melyet az Aranyember érdekes alakja, Timár, Noémi, Theresa, és Alí Corbadászi diéknitöknek meg. A szemszöndő odasugott a fülébe: "Könyvű annak a vágyáremények, hol meg a fősipáni titkár is aranyember." Daróczy Aladár dr. kitűnően volt maszkirozza, hasonlított Rónák y Kálmán dr. ki elég pörötnös jó volt bácsi volt. A nő alakokat S ch u n k Emilia és Balogh Marianne képezték a jelenetnek. Tetőzi szüneteket, melyek alatt a színpadon rendezték 44 gyalogvezred zenekara csaknem kiválólag magyar zenedarbokkal töltötte ki. Kitti l Mór karnagy kitűnő vezetés alatt.

Végeztél az Apotheosisban Baranyamegye lakói meghódolták Jókaikat, vagyis inkább gyűszű-szobrának, melytől a géniusz koszorú tart. A férfiak és nők elmaradt "Pécsi Daróczy" a Hymnuszt énekelte.

Az apotheosisban az előképek alakjain kívül közreműködtek: Balogh Marianne, Denké Fekete Etelka, Forray Agátha, Jeszenszky Irén, Lechner Neszsa, Maletér Eszt, Mihályffy Irén, Rímer Adá és Ilona, Rozsnyószky Elvira, Sunk Emma, Sziebert Irén, Vasváry Vilma urhölgyek és dr. Bodó Aladár, dr. Daróczy Aladár, Jasek Sándor, Molnár József, Reeh György, Rímer Béla, dr. Rónák Kálmán urak.

A háls közönség elismerése jeleül Szyrkosy

Tád urat lelkesen tapsolta, ki meg is közönte a tapsokk.

A műsor befejezésénél Jókaik díszkiadásának egy példányát soroltak ki és a 213. sz. údélyh került ki az urnából. Csakhamar jelentkezett is a szerencsés nyerő W a c h a u e r Károly né személyben. A most már jókedvű közönség a szerencsés nyerőt is megjeleztte.

A nagynehezen várt, de hamar eltűnt előképek után kitűrtül a "Hattyú", beözönlött a közönség a nemzeti kaszinó helyiségebe meg a Hattyu-beli vendéglőbe; aztán a szolgák kihordták a szükeket megkezdőstő a tánc. Ebben részt vettek:

Angster Olga, Balogh Marianne, Doka nővérek, Czákó Mária, Egh nővérek, Evtóvs Lka, Fekete Etelka, Forray Agátha, Fuchs Anuska, Gebhardt Katka, Hegedűs nővérek, Hóbling Terka, Hentz Marcsa, Hoffmann V., Hoffner Jily, Jily Olga, Hanny nővérek, Jeszenszky Irén, Kirányi Lza, Káltecker Györgyné, Kohárics Lajoska, Kovácsky nővérek, Krausz Irma, Kovácsky Juliska, Kingenber Alka, Lechner Neszsa, Maletér Eszt, Malzer Erzsike, Mihályffy Irén, Mesrics Etelka, Nagy Agátha, Nagy Mária, Nagy Gizella, Nagy Izabella, Németh Aranka, Obeké, Riza, Porges Henriette, Psik Mária, Pinter Terka, Rakovits Gizella, Rímer nővérek, Radócsy Ilonka, Reberis Ilka, Savel Kornus, Schunk Emmi, Sziebert Terka, Streicher Anna, Schlauch nővérek, Schönher Erzsike, Szepentery Ilona, Thyaly Olga, Tallian Irénke, Weidinger Etelka, Vasváry Vilma, Zsolnay Stiel, Zelenszky Károly, Zsolnay Böszke.

Ezj, után a örökös má foyt a tánc a katonazene és a cigány muzsikája mellett.

A középiskolák Jókaik-ünnepe.

A főgimnázium irodalmi matiné-t rendezett a "Hattyú" terében. Az ünnep kezdeményezője az iskolában felelősen főnálló irodalmi kör volt, mely dicsőgülséssel kívánta Jókaik a körnek régi istezeti nagját jubilálni. A körnek irodalommal foglalkozó ifju tagjai deszk dolgoztak végzetek az ünnepélyvel. A Zala megyei tanárakk, a kör elnöklétének büszkesége az ő által tollírozgató tanítványai iránt teljesen jóga. A már az estélyre főkészített terem ugyan nem igen felt meg közönséggel, de az érdeklődés mégis sokat vonzott föl a matinére. Közéletünk kiválóabbjái közül ott voltak: Kardos főispán, Szily alispán családjaival, Sável királ bíró törvényszéki elnök, Róza s vezérenagy, a kör elnöklétének ifju tagjai, a Zala megyei tanár, az irodalmi kör elnöke beszédel nyitotta meg az ünnepélyt, elmondva annak keletkezését. Szikora a Gyula VIII. o. tanuló nemesség szavaltá Komócsy alkalmi ódáját, Ujváry Ede VIII. o. tanuló pedig nem keves ölvösségságra és stílus-kezeségre való megtudást olvasta föl Jókaik ötven éves iri működésének. Ugy ez, után a később P. o. r. az általa általános által fölbovított és általa is általános által "Magyar népek és "Kárpáthy Zoltán" regénynek megjelöléretéséről, irodalmi tájékoztságról, önálló kritikai töl tanúságot, amilyen az ifjúsági önképzőkörökben színo szoklatlan jelenségnak tünik föl. Kedves daloskoka volt: "Szarvasbogar és róza", melyet a Bitter tanár vezetése alatt a főifjúsági önképzőkör vezetője tájékoztságot adott. Keresz György, Erőss Aladár, P. o. r. Agost, Siro h m a y e r Géza és Buday Dezső V. o. tanuló kedegődn és zongorán Stang "Majusi vigásig" című zenei apróságát adták elő igazán desztiráló összeművelással és diskrecióval. Közérdeklését keltett Jókaik "Bíró uram ítelet" című humoros elbeszélést, melyet Jakopovics Sándor VII. o. tanuló adott elő. Ez általában jó hatást kélt ünnepet az önékkar zárta be néhéz népdallal, kuruc-notával és a Hunyadi-induló előkelésével.

A főreáliskola ünnepe. Varosunkban a Jókaik-ünnepélyek iránt a legelőször érdeklődés önképzőkör kezdte meg. Az ünnepély nagy örökös "Dicsőhöz Győző" igazgató és az egész tanári kar-jelentkezésvette kezdetét. Az intézet önékkarja Simacsek karmester vezetése mellett Kölesy "Hymnus-t" énekelte, Gerace Péter dr. az önképzőkör elnöke megnyitó beszéddel tartott melyben kevés szóval, de lelkeslűten emlekezett meg arról a férfiről, ki 50 év óta munkásságát önzetlennel hazájának szentelt, ki egy célért, egy ügyért kitűrtül a haza iránt, a huzaját buzditán, nemzetséget kitűrtül a többi nemzetekével egy sárvonalra emelni. Ezzel a gyűlést megnyitotta. Ezután a titkár az önékpépre beérkezett pályaművekről adott számot. A bíralatok fölőlvásása után a pályadíjakat kiosztották. A 20 koronás pályadíjat Stark Zsigmond VIII. o. t. "Jókaik humorosa" c. pályaművel, míg Stark Lajos VII. o. t. Jókaik "Az új földesúr" c. regényének fejtegetésével a 10 koronás díjat nyerte el. Erre Stark Zsigmond pályanyertes művével egy részeket olvasott el a nevező "Jókaik humorosa" általános jellemzőiről. Ezt követte Kaiser Aladár VII. o. t. Petőfi "Jókaik Móröz" c. költeményének szavaltala. Majd az önékkar énekelte mely érzéssel és nagy precizitással "Nabukodonozor" operából az "Irmát". Ezután Hónd József VIII. o. t. tartott sikeres szabad előadást Jókaiknak. "A kalmár és családja" c. humoros elbeszélést: Stark Lajos pedig pályanyertes művéből olvasott föl részleteket. Erre Berger Dezső VII. o. t. nagy ha-

tással szavalt Jókaik "Szigetvár vértanú" c. drámájából szép jelenet, melyet az önékkar Mendelsohn az "Üdölő" zenejével énekelve követett. Végre Stark Lajos szavalt a főle megalkotott alkalmi paszodóját, melynek megkezdésénél kis beszédet tartott, melyben megköszönte az önékkar és az önékkar, hogy az önképzőkör ilyen szíven ünnepi meg koszorús kölön 50 éves dícső iri működését. A nagy iri fáradsáttal munkásságát vonzó példáképen állította az ifjúság elé az annak követésére buzdította őket. Hó ki büszkén jelezte ki, hogy a magyar nemzet személfé meg szíven érte az általa megalkotott alkalmi paszodóját, hogy az önképzőkör a jubliánknak sürgönyileg küldje üdvözlését. A sürgöny a következő:

"A pécsi nagy. kir. áll. főreáliskola önképzőkör Nagyságod 50 éves iri jubileum alkalmával tartott díszgyűléséből a jelenlévő tanári karral egyetemben mely hódolatát és tiszteletét fejezi ki Nagyságod előtt és szívből kéri a Mindenhátot, hogy koszorús körökkel, nemzetiünk büszkeséget az emberiség öröme zavartalan boldogságban igem soka éltesse."

HIRROVATUNK.

— **Támre megyei notabilitás.** Megyei körökben régebb idő óta beszéd tárgyat képezi Sisskovich Tamásnak közéletünk fölőlvisszavonulása. Ezt a visszavonulást mintha megpuzeztelté azon tény, hogy Sisskovich a Maria-utcában levő ösi család házat eladta a Bánayagótszágoknak. Tény ugyan, hogy Sisskovich Tamást bácskai nagy bírtokai elvonták, mert ahol a bírtok odakölt az embert a legjobb érdekszáll, az is tény, hogy Sisskovich Tamás legjobb meggyőződés, hogy az önképzőkörök a körülmény is csak láthatóan az eddigi kapcsolatok, melyek fölőlvisszavonulástól csak sajátíthatjuk, mert hiszen Sisskovich közügyeinknek mindenkor buzgó és áldozatkész harcosa és ösziposz farla volt, ki mint régi parlamenti ember, nagy befolyással mindenkor kész volt javunkra érvényesíteni. Mondják, hogy az utóbbi időben a régi fonallott kapcsolatok amitől lazulás szemből ököböl elválasztás is járul, ami persze hátkövetően súlyhál esze a mérlegbe és önink inkább sajnálatos. Reméljük azonban, hogy az elhídeklésnek, még ha az való volna is, közügyeinkre vonatkozólag nem lesz érezhető befolyása és meggyőzetünk e kiváló alakja a távból is velünk fog élni, az ő régi meggyőzevel, hol ösei fényes állásokat, nagy hatáskör fölőltök be és amilyen szentente ő is élete önképzőkörökön, java részt az új ifjúsági ideálok letöltésé, okor és a legelőször az önképzőkörök iri igazságot, hogy "on revient toujours a ses premiers amours" — és az ifjúsátszárta a leglélekemelőbb valami.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Tóth József köz- és váltóügyvéd, ki hosszabb ideig mint iradozótt Kapotffy Jenő és Makfalvy Géza kapotvári ügyvédekkel dolgozott, ügyvédi iródat nyitott Igalban.

— **A kölönség segély-egylet** a pécsi lakosság és méltán kedvelt és fölkarolt pénzintézete folyó évben az eddigéig is nagyobb arányú fejlődés elébe, mint legelőbbem mutat az évtársaitól tagok számarokának növekedéséből, mely az eddigéig 100 kezdődő betérőzőközlökön bízton lehet következtetni. Ezen beíratások az egész javánál jó folyamán tartanak ugyan, de régi tapasztalat, hogy a legtöbb beíratkozó a tegnapi ünnep nappal kezdődött 2-ik héten jelenkezik. Az első héten szombatig jelentkezett 1908 tag, a múlt év megfelelő idejében 1000 és így a szaporulat kért 229%. Ez a 1893-iki összes tagok száma 3835 volt, a múlt év arányát megadta a múlt év 1000 zonyosra, tehát, hogy az eddigéig a múlt év száma legalább is 3800 körül lesz, ami az intézet terjeszkedésére — szaporodásra a betétek — előnyös hatással lesz ugyan, de mérsékelt befolyással lesze a nyeregmény-részletekre is, másrészt a több részre kelendő osztási — az eddigéig naggyalvos osztalékok aligha fog adni, ha csak a tagok szaporulatát lépést nem tart a forgalom szaporodása és a nyeregmény növekedése. Amire az igazgatószék gondos vezetés és a nagy önzekeslűség mellett a meg és vele a dílt a magas kamattal immár állandóulni készült nálunk — alapos kitátsáink vannak.

— **Álaros bál.** A városi kereszt-egylet álaros bálja az idén február hó 1-én fog megtartani a Hattyuban. A rendezőség tagjai: dr. Tróber Aladár, Jeszenszky Kálmán, dr. Reh Dezső, dr. Ferenczy László, Kisasszony József, Parragh Antal, Oberhammer Antal és Felher Mihály. — A városi kereszt-egylet álaros bálját magányosnyereséget követi a jó siker és a nagy látogatottság. A bál a városi kereszt-egylet által a humanismus otlára is jut egy-egy esztényit Carnevál hegyes pazar civilisztájából, melynek ellenőrzetlen milliók általán rendelkezésére. — Ugyan mi lenne ha a Carneválra előltonsi szökök öszzegek ez évben a még szűkebb humanus intézményekre fordíthatnák?

— **Főjelöltenek egy körjégre ellen.** Prítz József pécsvári körjégre és Wolmuth Adám pécsvári lakos ellen az illetékes hatóságilag tegye följelentést ellen a jogán elsajátítás címén. Prítz József a főjelöltenek szerint a megyei gyámintézőböl dec. 23-án Wolmuth Adám meghatalmazásból 1837 ft 70 krt vett föl, mely öszzegből Wolmuthnak 25 forintot fizetett. Wolmuth most egy pécsi ügyvéddel jelentkezett, hogy neki a gyámintézőnkölve nem volt és minthogy lelkiismeretfurdalást érezt, hogy ő a meg-

hatalmazást esetleg gonosz célra adta, deponálta a 25 frot az ügyvédnél, aki új a jegyző, mint Wolmuth ellen az ügy tisztázása céljából megette a följelentést.

— **Kaszinó-bál.** A pécsi nemzeti kaszinó-egyesület tartott választmányi ülésén egyhangú elhatározást, hogy a szokások bait ez idén is megtartják s ennek napján január hó 27-ikét tisztek ki. Szállatottat meggyűlt a kaszinó rendezési közigyelését is, mely a hónap 14-én fog lenni.

— **Előléptetés.** A pécsi formális főnökség ügybizgós és szakértői vezetője, a vasutasok körében nagy tekintélynek örvendő P r e y e r Agoston főellenőr, főügyelővé léptettetett elő. Preyer az államvasutak érdekei mellett Pécs sz. kir. város érdekeit mindenkör oly lekessen képviselve, hogy részünkről is örömmel csatlakozunk az üdvözlőközlő, kik Preyer urat előléptetése alkalmasá szerencsésalküvénálközlik.

— **Fizetéskötelenség.** Szigetvárról írják lapunknak, hogy ott nagy förtöttség lett a B ü c h r e l Fülöp gabonakereskedő cég fizetéskötelenségére. Búcher az egész vidék és gabonakereskedő volt és így nem volt nehéz, hogy az ifjú nagy forgalmú vállalkozásait az őt fölre Pécsről a Schpringer-család, a vidékről Biedermaier, Lázits, Raube és Rechnitzer vannak nagyvesszegek érdekelve. — Pécsset S p i t z e r Ádám vegyeskereskedő is, sógorával, Búcherrel avallást girokötélzettségei folytán lett fizetéskötelenség. Az eddig megkísérelt kiegyezés a hitelőközlő nem jöhettet lete.

— **Paraszbecsület.** A Bányatelepre vezetett még mindig sok a kívánnivaló a közbiztonság dolgában. Az ország betáviszási alkalmával egy rományi asszonyt támadott meg egy lesben álló suhanc, pénzét követelte tőle. Az asszony nem látva pénze, a suhanc a földre teperte, erőszakot akarta rája elkövetni, de az asszony erősen védelmezte magát; a dulakodás által elődözött zajra pedig a közelben dolgozó favágók az asszony segítségére siettek. A favágók elfogták a támadót, a kit jól elpáholták, aztán — mivel ismeretlen az asszony aly, egyenesen a hivatott szék a sühancot elmondán néztet esetet. A férj azért a sühancot és alopasán végeztet a suhancot. Az ügyről sem a támadó, sem a büntény megörjölő, a férj, nem tetek jelentést a rendőrségnek, lévén ez az ügy gyorsan és „szoron kívül” is elintéztető.

— **Hymen.** Ország Lang Hermann leányát: Dionóriát, Lang Jenő pécsi kereskedő hugát f. hó 14-én vette oltárhoz Bottenstein I. Gyula Budapesten. — Kispesti tartományi bíróság a 14-én vette oltárhoz — Nemes-Palkonyán Leubert Imre leányát Izabella k. a. — Weisz Simon Pécssett elegyezte Reher Hermin k. d. t. Hoch József pécsi tanító f. hó 21-én vezeti oltárhoz Imbrovietzen Fuchs Dévid leányát Jozsa k. a. r.

— **Halálzás.** Schubert Ezezsabet, Schübert Sebastyén leánya meghalt Pécssett 17-ik évében.

— **Al hymenhez.** Egyik helybeli lapban tegnap azon hír volt közzéve, hogy H ö f f e r Jakab gyáros elegyezte Sch. pécsi leányát. Fővárosi bíróság annak közléstételőre, hogy ezen hír nem felel meg a valóságnak.

TÁVIRATAINK.

Jókai-ünnep.

— A Pécsi Újság eredeti távirati értesítése. —

Budapest, jan. 6.

Jókai 50 éves iri jubileum alkalmával rendezett éves ünnepségek. Ma tartott kezdetüket delelő 10 órákor a vigadó nagyteremben vetett díszülség, melyen az ország legkiválóbb előkelősége, a főváros lakosságának cseméje vett részt.

— Az ülésen *Edlós* Loránd báró elnökölt, mellette *Szász* Károly alelnök, *Sztyl* galmarer, *Herbly* Zsolt főtitkár, *Ráth* Károly főpolgármester, *Gébelly* Ádám országgyűlési tag, *Wekerle*, *Csáky*, *Sáligy*, *Belthen*, *Jozipovich* miniszter, *Bánffy* képviselőházi elnök, a Budapesti 100-as összes képviselőlélyi számban. A rendezés közli igen sokan. A hadsereg részéről *Lobkowitz* bércs hadtestparancsnok, *Förinyi*, *Udvardy*, *Hudán*, *Glycsy* altábornagyok, sok tábornok, ezredes. A hadsereg és műegyetem rektorai, dékánjai, az akadémia és Kiszalud-társaság tagjai teljes számban. A közönség részére fentartott elői padokban foglalt helyek *Jókai* Károly, az iri testvérbátyja, aki hozzá megszólalásai hasonlít, jevefél, *Hegedüs* Sándor orsz. képviselővel, ennek feleségével *Jókai* Jolánával és *Jókai* Irma Szászné asszonnyal, kikhez *Tisza* Kálmánné és Arany Lászlóné esztartottak.

— Az ülés *Edlós* Loránd báró nyitotta meg ékes beszéddel, haberközön for on az igazi érdemek és annak minden levezelő *Jókai* neve van írva. Övé a kosztora. De nekünk egy újabb nemzeti öntudatunk, önéretünk támadt és erősödött, hogy a magyar nemzeti mennyire megbecsült a szellemi munkásság; üdvözli a megjelenteket és fölkeré *Ráth* Károly főpolgármester elnökölésével a közönséget, hogy *Jókai* Mór az ünnepré megjele.

— Ez alatt *Komcsy* József, a Petőfi-társaság elnöke elszavalt a lendületes Jókai-ünnepet. Néhány pillanat múlva ezután megjelent *Jókai* Mór a küldöttség előtt. A háromszemélyi közönség felugráll helyőrből, óriási mozgás támadt és viharzerű érzelemzésben, tapsban tör ki, mely percek tartozott meg csak *Jókai* Mór a közönséget óriási sorával köztől fel nem jutott az élnök emelvényre, hol a közönség elő-

fordulva mely főhajással köszöntte meg a szívesély tünnetést. Ez eljénzés és taps végre valótárisz a rendezés és *Edlós* báró beszédét intézett *Jókai*-hoz: Hagyd el! — ügymond — néhány percre dozdó szóból csendes magányát és fogadé és hódoló meztetés. Azoknak az ezrekek és százazrekek hódoló küldöttsége van it, kiket e terem be nem fogadtak, hanem csak a nagy Magyarország. Itt vannak a kormány, városok, megyék, országgyűlés, tudomány, művészet küldötté, a magyar hőlegyek, kik a közönséget megmozdítottak. Találk it meg a szerkesztés és barátok. Mind azért jöttünk, hogy nem a mult emlékeivel foglalkozzunk, hanem azadt az eredményével, a mit l'ünnepünk a nemzeti haladást, melyre te nyújtott fádkyát kezünkbe. Te vezetted be nemzeti haladásunk templomába, melyben legbecsebb drágaságunk a nyelv, a magyar nyelv, mert csak az a nemzet él, az a nemzet marad fenn, mely a maga nemzeti nyelvén jeles műket bír alkotni. Te írtal legfőbb azart a nyelvem, melyet mi beszélnék. De te a nyelvét olvastuk a legelőben ebben a hazában. Te vagy a legnépszerűbb magyar íróm, mert tegd az ursa a népi fia egyaránt megértettek, mert te a eszedjárás mindig magyar volt. Te folytón a legszebb eszméket, a legfényesebb erkölcsöket hirdetted. Föltöltted az ifju nagyravágyását, hogy a szépre és jóra törekedjék, föltöltted az ifju leány szívét a szerelemre, de regényével nemcsak alakjai által a hűségére is megtanítottad. Te vagy az, ki mindig csak jóra használhat fel töladott, elvértén annyit szentelt a hazának, mint a hazának. Te vagy az, melyet most érezünk, bele vegyült az őszinte szeretet is, mert tegd szeretünk legelőben, legtagzabban ebben az országban. Ennek az általános örömeik kelkesedésnek hullámai eljutottak a legnemesebb szívi körökbe, ki legelőből kizárattal fejzte ki elismerését írta elment. (Zajos eljénzés, taps.) Felolvassa elnök *Tisza* Lajos ötéles személyi körüli miniszter átirátát, mely szerint a király megírta, hogy *Jókai* Mórnak legelőben a legelőben a legelőben. Ebből az ömből, hogy az isten engedélye mind alovább évezünk által fényes ragyogást, némes szívet dobbanást. (Faltengő taps, eljénzés percekig, kendőköt lobogtatnak. A közönség körében hangosan zokognak, mindenki el van érzékenyülve.)

Jókai Mór szölet ezután olyannyira meghatva, hogy öléselegnek néhány mezt szóval kifejezett hála-rebecsét állí lehetett érteni. (Zajos eljénzés folyton.) Most *Csáky* Albin gróf szölet: Kedves Barátom! — Ez ország jutt szerzetében, kelkesedésben a magyar kultúrát a legnagyobb mértékben előmozdította. Nekem juttot a feladat, hogy tolmácsolja leget a magyar királyi kormány irántad való nagybecsülését. Ehez csatolva legszemélyesebb óhajtatson, szíven melyőből kívánom, hogy ebben az életben meg évezzen annyit gyönyörűségeit és némes elvezett, amelynyit 50 év alatt te nyújtottál két egész nemzedéknek. (Hosszantartó zajos eljénzés, taps, tejszés.)

Csáky miniszter beszédére *Jókai* köztövezőleg válaszolt. Nagyemlékségi miniszter urat, kedves barátom! — Melyik nagy mértékben előmozdítottát, öten éves iri működésemet méltányolva; a magyar kultúrminiszter akjairól nagy jelentősége van ennek az elismerésnek, mert minának a kultúra egyuttal kultusz is. Az üdvözlést a magyar kormányának honolóval viszonzhatom. Kormányunk egy év alatt végezte ötven év munkáját, adja lsteny hogy az egész század munkájának befejezősör is üdvözölhessem a magyar kormányt, hogy ezzel nem kívántam — igaznak hosszú életet. (Nagy szentelés.)

Ezután *Szász* Károly akadémiai alelnök az akadémia és Kiszalud-társaság nevében üdvözölte *Jókai* lendületes szavakkal, *Jókai* Mór röviden megköszönte az üdvözlést. Következett *Ráth* Károly főpolgármester, átnyujtva a főváros remekkivitteli díszpolgári öltözéket. *Jókai* Mór, mint nekem a fővárosnak 1842-én óta lakosa halálát fogadta el a díszpolgári öltözéket. Következtek a vármegyék és városok küldötté, kiket *Földáry* Mihály pestmegyei alispán vezettél meg a klubban üdvözölte *Jókai* t, néhány szíves szóval válaszolt.

Következtek a magyar hőlegyek, kik midőn a pódiumra léptek, a közönség percekig eljénzett. Ezek között volt *Leitnán* kedves barátom, aki a magyar kultúr beszárdott elmozdította *Jókai* kiemelésén, hogy a magyar hő Jókaióltó mennyit tanultak, ki a nő éreky legragyogóbb példát tünntette fel. Igérté, hogy erre tanítják gyermekeit is.

A magyar hőlegyek üdvözlése *Jókai* egy szölet: Mely tisztelettel hajtom meg fejemt a magyar hőlegyek üdvözli küldöttsége előtt; ez a jelenet elvezti tölem az öregegy eljótájt, kénszerint ifjúkori hódolattal emlékeztet a nagyérdemű iránt legelő, a helyőre egy nemzet nap-plánlájára; ez az élet, világító, újteremtő. En láttam a fényt, en éreztem melegtét a sugárnak, éretem velem együtt a magyar nemzet; más nagy hatalmas nemzetek iri tehetik azt, hogy a maguk napjában a napfoltokat keressek; én a napfolyákat keresem a miekben; más nagy hatalmas nemzetek iri, kiknek létögett nem fenyegetni semmi kereset; nekem a magyarországi kultúr-intéretűl a létöt köztözik, a nő leggyertárs, ki jóbán, rosszban létezőkkel velünk és nem raktak a balsors annyit jég-hegyet egy nemzetre, hogy azt a nő szívek melege el ne olvassza. Fényes példa erre hazánk közelmúlt felszázada. Vajha fölirhatnánk minden magyar szíve e mondat: vajha írhatnánk maradhass földön. Üdv, áldás legyen a magyar nőtőlögon. (Óriási hatás.)

A hirlap-irok nevében Molnár Antal képviselő nyugdíjazotttútkar szöletök, *Jókai* mint államterveződvözlő. Az üdvözlése *Jókai* egy válaszolt: Szeretlek, barátom, tisztelt pályatársam. Köszönöm, hogy most is soraitok közé számítottok. A midőn az én szerkesztői állapotom nem egyeb, mint a boltimeren leveledem. Hirlapiról miközben csaknem olyan régi keletű, mint költői pályám; csakhogy a régi időben lehetett a hirlapirólunk meg köztöltéssel te foglalkozni. A hirlapirás akkor egy kis patákoska volt, melyen kedélyesen elcsomakoztunk, a merre a hullám vész a szeszre eresztett. Helyőrel-közlet kikötöttünk, virágoltak, pozitívák. Ma azonban a hirlapiradalom egy tenger, mely gályákat hord, azoknak szolgáata egész embert követel. A nagy közönségek néias tudomása róla, de én látom: minő áldozatokba kerül a elvenz, vajha gazdagon fogó költői erőkkel abban eltergani. (Nagy tejszés.)

Ha végre nézem munkáim megjelenési lajstromát, találni fogok abban két egymastúnti évet, melyben semmi új költő mű nem jelent meg tölem. Ebben a két évben komolyan hirlapiról voltam és ha szentétek a mostani hirlapiról nagyagok között, csaknem ugyanannyi nagy költői tehetéset talállok közöttük, kik el szerkeszték a lantot a kürttel. A poezis vezetett, de nyert kedélyesen elcsomakoztunk, a merre a hullám vész a szeszre, hogy az érző szívek, költői szellemek alkotják. A hazá köztölténet tartozik nekem azon áldozatért, a melyt a közölgének önmagukban hoztak; de senki nagyobb hálaival e földön nem tartozik a hirlapiradalomnak, mint az én ősz fejem. E mai napok fénysugarát ti gyújtjátok meg! Szívelem zárva maradtok holtnig, kedves pályatársaim!

A Petőfi-társaság nevében Komcsy József üdvözölte a mestert, mire *Jókai* így felelt: A ti üdözölétek családi ünneppelvélyű édesíti e mai örömmünnepe. A Petőfi-társaság már rokonnak közlet tartozik. Minket a szerzetet kapcsol össze, kapcsol azokhoz a nagy ideákhoz, melyekért társaságunk vezérelésiga Petőfi élt és meghalt!

— Az „Üthön” hirlapiról kör nevében Rákosi Jenő Mózeshez hasonlítottá *Jókai* t, ki azonban nem csak láthat, hanem be is ment a halhatatlanság igértőföldére. *Jókai* az üdvözlést rövid szavakkban köszönte meg.

A magyar művészek nevében Zala György szobrász által elmondott üdvözli beszédre *Jókai* következéleg válaszolt: Fésztöknek készütem egykor én is, de különben festő és költő nincsenek egymástól elválasztva. Ez a közös élet tartson bennünket össze, jövőre. Közönségi az emléktárgyakat.

Az egyetemi ifjúság nevében Parocsztén László üdvözölte, kihez *Jókai* így szölet: Ne legyetek aranyifjúság, hanem acélfjúság.

A küldöttségek záradékául *Jókai* így szölet: Meltősság elnök uram, kedves barátom! midőn lelkeimő jövő hálamat ti nekét átadnám, engedjétek meg, hogy néhány nagy szótólak díszösség nemzetemhez, melynek színe-virágát látom körülöttem egybecsülyt. Látom azokat is, kik tul e falakon, tul a lat-körökben, együtt éreznek ez órában, egyet gondolnak az it levőkkel. Ez a mai nemzeti ünneppel nem egy megözlött írónak, nem a nemzet kiszölgött katonájának jubileuma, de örömmünnepe annak az ideálnak, melyet műveimben fentartnánk törekedim. Hiszen Magyarország ezredéves fennállása is egy ideal. Ideal a haza, vallás, szabadság, király, szövetség, alkotmány, ideal ideal nálunk a nő és a császári élet, a becstül, min a társadalom hitelé alapszik, ideal maga a magyar nép, én választottam az otárok között! Életem alkotmány megvan lelyi nyugyúság, hogy a miert így koromban lelkesültem, azt vénségemben megvalósultá lsteny, hogy nem hiába hirdetem feltámadást! Nekem Isten különös kegyelméből megadottot feltámadott nemzetemmel tovább élni! A fényes nemzeti jutalomnak nem anyagi értéke az, mi lelkeket megragadja. En eddig is munka után életem, azután is munka után élek. Látam munkáidról az életemről; de felmagasztal a tünényem, midőn iri ötlet által hirdetted ideal megörökítése volt a jelszó és erre ezredé azzónak. Ezek a magyar szellem, magyar szabadság, magyar honzeretet ezredéi. Hódolattal hajlok nek a közönség előtt. Ötven évig azt hittem, hogy kis nemzet írója vagyok, ma megátudom, hogy egy nagy nemzet szölgója vagyok. Éljen, viruljon! Legyen dicő, szabad, imádott hazánknak nemzete. (Leirhatlak késkedés.)

Elnök az ülés berekesztvén, a mellékszóban átadta az ünneplénet a százezer forint nemzeti ajándékot a helyőrségi társaságnak egy százezer forintban. Pósa Lajos ezer magyar arköpélváltamot nyújtott át. Az ajándéktárgyak száma több ezere ny és csodálatos szép. Este nyolckor fogadó estély, utána opera-bál.

Kiadóközlőnkönk:

Fóler Mihály és Lenkel Lajos.

Pécsi Irciumi könyvnyomda (Fóler Mihály) nyomása. 1893.